

REVISTA CENTRULUI DE RESURSE PENTRU EDUCAȚIE ȘI DEZVOLTARE
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU” TG-JIU, GORJ

„LABIRINTUL COPILĂRIEI”

PUBLICAȚIE ANUALĂ
ANUL XII, NR. 21, Iunie 2020

„LABIRINTUL COPILĂRIEI”

2

Publicație pentru copii, părinți, cadre didactice și nu numai ...

FONDATOR REVISTĂ,
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI

COLECTIVUL DE REDACȚIE

REDACTOR ȘEF:
PROF. BÎZDOACĂ ANA-MARIA
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI

REDACTORI:
PROF. CORNESCU ALINA OANA
PROF. MERCUREAN IOANA OTILIA
PROF. DUMITRU LIDIA SIMONA

COLABORATORI:
PROF. DAMIAN CORINA
PROF. FUGACIU MIHAELA
PROF. ANINOIU ALEXANDRA
PROF. CONSTANTINESCU ALEXANDRA NICOLETA
PROF. STOICHIN ALEXANDRA MANUELA
PROF. TUDORIN GEORGETA GABRIELA
PROF. HODINEȚI MIHAELA
PROF. SÎRBU-GUȘE CREOLA-MARIA
PROF. GIUBEGAN EUGENIA ADRIANA

SECRETAR DE REDACȚIE:
PROF. MARIA AUGUȚINA JUREBIE

SEDIUL REDACȚIEI:
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”
STR. OLARI NR.3, COD 210258, TG-JIU, GORJ
TEL.0353 801417
E-mail: gr_eminescu_gj@yahoo.com

CUPRINS

1. MULȚUMIRI
2. RÂNDURI PENTRU MINTE... ȘI SUFLET!!!
3. PROIECTELE NOASTRE ...
4. DIN LUMEA POVEȘILOR
5. CREAȚII ALE EDUCATOARELOR
6. PENTRU PRIETENII NOȘTRI - PĂRINȚII
7. ÎN FIECARE AN, VIN SFINTE SĂRBĂTORI!!!
8. PAGINA ISTETILOR
9. CURIOSITĂȚI
10. GHICI, GHICITOAREA MEA!

Și pentru că a mai trecut 1 an, simțim că trebuie să revenim și să mulțumim tuturor celor au fost alături de noi pe parcursul acestei perioade, contribuind la îmbunătățirea mediului educațional și a bazei materiale a grădiniței, fiind receptivi la nevoile minunatelor făpturi care frecventează unitatea noastră de învățământ!

Astfel că:

- ⇒ Mulțumim tuturor părinților pentru buna colaborare!
- ⇒ Mulțumim tuturor părinților care au participat alături de copii la acțiunile educative și extracurriculare organizate la nivelul grădiniței noastre!
- ⇒ Mulțumim tuturor părinților pentru că sunt minunați și au înțeles care este cea mai bună investiție a lor – copiii!
- ⇒ Mulțumim celor care permanent sunt interesați de calitatea serviciilor, de îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, de îmbunătățirea imaginii grădiniței și care an de an au fost și vor fi alături de noi!
- ⇒ Mulțumim tuturor partenerilor care ne-au fost alături, ori de câte ori situația a impus-o!

**RÂNDURI PENTRU
MINTE...
ȘI SUFLET!!!**

COPILUL „ORHIDEE” SAU COPILUL FOARTE SENSIBIL

**MATERIAL CULES ȘI PROPUȘ DE
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI**

Copiii „orhidee” sunt copiii cu un nivel ridicat de sensibilitate, vulnerabili la comportamente și cu probleme de învățare dacă trăiesc într-un mediu cu un potențial de stres crescut. Copiii din această categorie, sunt mult mai predispuși la probleme emoționale și deficite cognitive decât copiii cu sensibilitate normală sau scăzută. Partea bună este că tot ei sunt cei care beneficiază mai mult decât alți copii dacă primesc afecțiune, siguranță, acceptare și experiențe pozitive de învățare.

Cu alte cuvinte, copiii foarte sensibili sau copiii „orhidee” reacționează mai puternic la mediul în care trăiesc. În funcție de experiențele pe care le trăiesc, pozitive sau negative, dezvoltarea lor are de câștigat sau de pierdut mai mult decât în cazul copiilor cu o sensibilitate normală.

Cum îți dai seama dacă ai un copil foarte sensibil?

Psihologul Elaine Aron a studiat personalitatea oamenilor foarte sensibili timp de ani de zile, realizând un inventar al trăsăturilor acestora. Iată câteva dintre caracteristicile copilului foarte sensibil:

- nu îi plac surprizele;
- este prudent când e vorba de activități sau locuri noi;
- reacționează mai bine dacă este corectat cu blândețe decât dacă este pedepsit;
- poate avea dificultăți în a adormi după o zi agitată;
- este perfecționist;
- are un simț al observației dezvoltat, observând cu ușurință atât schimbările fizice (înfățișarea unei persoane, de exemplu), cât și cele emoționale ale celor din jur, reacționează puternic la emoțiile celorlalți, fiind afectat de ele;
- are reacții mai bune când nu este observat sau supravegheat;
- este afectat de critică;
- se adaptează cu greu la schimbări;
- este intuitiv, înțelegând stările emoționale ale celorlalți și dând impresia că „le citește gândurile”.

Ce poți să faci pentru a ajuta copilul foarte sensibil?

1. Află care sunt experiențele negative care îl afectează în mod special pe copilul sensibil și încearcă să îl protejezi de acestea sau ajută-l să le facă față. Problemele familiale, tulburările emoționale ale unor membri din familie, resimțirea stresului financiar trăit de părinți, conflictele maritale, ostilitatea sau furia manifestată în cadrul familiei sunt factori care pot afecta negativ copiii foarte sensibili.
2. Părinții și profesorii trebuie să poată identifica cu ușurință acest tip de copii și să înțeleagă faptul că ei se pot dezvolta la fel de bine ca ceilalți, însă pentru ca acest lucru să se întâmple, au nevoie de un mediu în care să se simtă în siguranță, mult sprijin și înțelegere.
3. Atunci când copiii greșesc, comunicarea este cheia pentru a-i ajuta să se corecteze și nicidecum pedeapsa ori aplicarea de consecințe negative.
4. Sensibilitatea este înăscută și nu poate fi controlată de către copil. Cercetătorii susțin că există o așa numită „ipoteză a genei pentru vulnerabilitate”, ceea ce înseamnă că acești copii nu sunt sensibili pentru că așa își doresc ei, ci pentru că acesta este modul în care sunt „construiți”. De aceea, „recomandările” date copiilor precum „Nu mai fi așa sensibil!”, standardele și expectanțele foarte ridicate, un stil de autoritar nu vor face decât să dăuneze dezvoltării copiilor.
5. Copiii sensibili pot fi învățați modalități prin care să facă față problemelor care apar datorită sensibilității lor: oboseala excesivă, stări emoționale negative precum tristețea și anxietatea sau respingerea celor din jur. Îi poți vorbi copilului pe înțelesul lui despre sensibilitate și îl poți învăța tehnici de relaxare și de management al emoțiilor negative.
6. Persoanele foarte sensibile au nevoie de momente de liniște, în care își pot reface forțele. Așadar, nu descuraja joaca solitară a copilului dacă observi că aceasta este prima lui

alegere și nu îl forța să socializeze atunci când nu își dorește acest lucru sau când este obosit.

7. Evită să îl etichetezi pe copil ca „timid” sau „prea sensibil”.
8. Încurajează inițiativă și semnele de independență manifestate de copil.

La fel ca o orhidee, copilul sensibil este „neobișnuit de delicat și frumos”, iar pentru a înflori are nevoie de îngrijire atentă, înțelegere, afectivitate necondiționată și un stil de parenting cât mai concentrat pe emoții și nu neapărat pe probleme.

PROIECTELE NOASTRE...

PROGRAMUL MONDIAL *ECO-SCHOOLS*/ECO-ȘCOALA

COORDONATORI:
PROF. ANA-MARIA BÎZDOACĂ
PROF. LIDIA SIMONA DUMITRU

PLANUL DE ACȚIUNE

1. „MIȘCARE FĂRĂ POLUARE”

Am dorit să tragem un semnal de alarmă asupra poluării făcute de mijloacele de transport și oferirea unei alternative: mijloace nepoluante de deplasare cum ar fi biciclete, trotinete, role care sunt și foarte utile în deplasarea prin aglomerația urbană.

2. „POLUARE VERSUS RECICLARE”

Activitatea a constat în acțiuni de informare a copiilor și părinților cu privire la aspecte legate de desfășurarea proiectului ECO-ȘCOALA - „VIAȚA ARE PRIORITATE” în grădinița noastră, avantajele derulării unui astfel de proiect dar și aspecte legate de efectele poluării asupra naturii.

3. „FIECARE SECTOR ARE COȘURI PENTRU COLECTARE”

Activitatea a constat în dotarea fiecărui sector cu cutii pentru colectare selectivă a deșeurilor, colorate corespunzător tipului de obiecte reciclate prin confectionarea unor coșuri din diferite materiale, având culorile și siglele corespunzătoare fiecărui tip de material reciclabil: verde-stică, albastru-hârtie/carton, galben-metal/plastic, roșu-gunoi menajer pentru ca preșcolarii să recunoască permanent aceste „culori ale reciclării” și să-și formeze deprinderea de a recicla corect toate materialele și reziduurile.

4. „COLȚUL ECO-ȘCOALA”

Am creat un „colț” special, dotat cu panou magnetic, vizibil de către orice persoană care intră în unitate, dotat pe care vor fi afișate mesaje, anunțuri, legate de activitățile din proiect, anunțuri importante pentru buna derulare a proiectului

5. „FIECARE COPIL ȘTIE DESPRE RECICLARE ”

S-a întocmit un tabel în fiecare grupă cu copiii responsabili în fiecare zi cu strângerea selectivă a deșeurilor rezultate în urma activității din grădiniță și păstrarea curățeniei în sălile de grupă.

6. „ECOLOGEL”

Am confectionat unui personaj din materiale reciclabile „ECOLOGEL” care ne va însoți permanent în aventura noastră de învățare cum să protejăm mediul înconjurător.

7. „ECOLOGEL NE ÎNVAȚĂ DESPRE RECICLARE”

ECOLOGEL împreună cu reprezentanții Agenției pentru Protecția Mediului Gorj prezintă copiilor filme, imagini, ppt-uri educative referitoare la efectele nocive ale poluării asupra naturii din care preșcolarii învață de ce este necesară reciclarea și care sunt efectele unui mediu poluat atât asupra naturii cât și a oamenilor.

8. „ECOLOGEL ȘTIE DESPRE ECOLOGIE...”

Activitatea a constat într-o evaluare a cunoștințelor preșcolarilor dobândite până în acel moment al derulării proiectului, cu privire la adunarea selectivă a gunoiului și distribuirea lui în coșurile cu etichetele specifice: albastru-hârtie, verde-stică, galben-plastic/metal, roșu-gunoi menajer

9. „ORICE OBIECT RECICLAT ESTE UN BUN CÂȘTIGAT”

Workshop cu părinții preșcolarilor care a avut drept scop refolosirea/reciclarea unor obiecte care pot fi transformate cu ușurință în jucării pentru copii.

10. „PARADA COSTUMELOR RECICLATE”

Parada a costat în prezentarea unor costumații realizate din materiale reciclabile de către copii de la fiecare grupă, costumații realizate, împreună cu părinții.

11. „PLANTĂM ȘI NATURA SALVĂM!”

Activitatea a constat în plantarea de arbori ornamentali și flori în curtea grădiniței pentru a da un plus de frumusețe curții grădiniței, spațiu unde copiii ies și se joacă în fiecare zi.

12. „RECICLARE DE LA MIC LA MARE”

Am dorit organizarea unei campanii de colectare de deșeuri la nivelul unității de învățământ, cu implicarea părinților, comunității locale, partenerilor de mediu și organizarea acestora pe categorii pentru a putea fi selectate și reciclate corespunzător

13. „NIMIC NU SE PIERDE, TOTUL SE TRANSFORMĂ!”

Datorită donării de către unii părinți a unor cauciucuri s-a decis utilizarea acestora pentru confecționarea unor obiecte – utile și estetice care să înfrumusețeze spațiul de joacă, dar să poată fi folosite și de către preșcolari.

CODUL ECO

„NATURA ÎNSEAMNĂ VIAȚĂ ȘI... VIAȚA ARE PRIORITATE!”

BENEFICIILE PROGRAMULUI

Programul ECO-ȘCOALA derulat în Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu” Tg-Jiu, Gorj a adus reale beneficii unității nu numai în ce privește unitatea de acțiune și de vederi în cadrul echipei de proiect dar și consolidarea relațiilor de parteneriat cu părinții în ce privește implicarea activă în derularea acțiunilor printr-o participare crescută în timpul derulării lor dar și o mai strânsă colaborare cu comunitatea prin implicarea partenerilor ca susținători ai proiectului dar și ca beneficiari ai acțiunilor acestuia, astfel că multe dintre acțiuni s-au derulat cu o participare numeroasă atât din partea părinților cât și reprezentanți ai partenerilor.

Astfel în ce privește **MANAGEMENTUL DEȘEURILOR**, activitățile derulate cu acest scop au avut un de mare impact în rândul părinților și copiilor atât prin normele de reciclare selectivă implementate ca deprinderi ecologice pentru preșcolari care la rândul lor le-au transmis familiilor lor: părinți, bunici, frați, verișori etc. și care au devenit mai atenți cu felul în care membrii familiilor realizau „dusul gunoiului” care în mod corespunzător

trebuia așezat în pubele/tomberoane separate în funcție de proveniența lui sau de utilitatea acestuia astfel că în jurul grădiniței tomberoanele galbene sau cele albastre se umpleau mult mai des pentru a fi golite de către firma de salubritate în mod selectiv.

Pe de altă parte, străzile și aleile din jurul grădiniței – unitatea noastră fiind așezată într-un cartier muncitoresc, de blocuri, foarte populat – au devenit mai curate, dotarea de către Primărie cu pubele noi, conform normelor UE atât cele destinate gunoiului menajer cât și deșeurilor reciclabile precum și implementarea unor atitudini și deprinderi ecologice în cadrul activităților din grădiniță sau școlile din proximitate au dat o notă de curățenie și responsabilitate în rândul tuturor cetățenilor care locuiesc în zonă.

Totodată activitățile de workshop sau strângeri de deșeuri pentru a fi reciclate au contribuit la dotarea spațiului din curtea grădiniței cu anumite „jardinieri” și aparate de joacă pentru copii din materiale reciclabile –în special din cauciucuri – și alte materiale care au dat un aspect plăcut întregului ambient.

Înfrumusețarea curții grădiniței a constat și în **PLANTARE** de arbori ornamentali și flori care au adus un plus de frumusețe și verdeață într-un cartier de „beton și asfalt”, astfel că unii părinți preferă curtea grădiniței în loc de parcul din zonă când ies la plimbare cu copiii lor, chiar dacă aceștia nu sunt încă înscriși în grădiniță.

Acțiunile de plantare au fost întotdeauna susținute și sprijinite de către părinți mulți dintre ei participând direct la acțiunile de plantare.

În urma derulării proiectului curtea grădiniței a căpătat un aspect plăcut, **SPAȚII VERZI AMENAJATE**, apreciat de copii și părinți. În organizarea curții grădiniței au fost luate în considerare mai multe aspecte legate de: „ce obiecte ar trebui să-și facă loc în acest spațiu?”, culorile, „unde să fie amplasate obiectele?” , „din ce ar trebui să fie confecționate?”, dar multitudinea de materiale reciclabile și imaginația bogată a cadrelor didactice au dus la transformarea unei generoase curți de grădiniță într-un spațiu propice activităților în aer liber, atractiv pentru copii, apreciat de părinți, cu pașii de joacă dar și cu pomi și flori – o grădiniță cu copii și pentru copii!

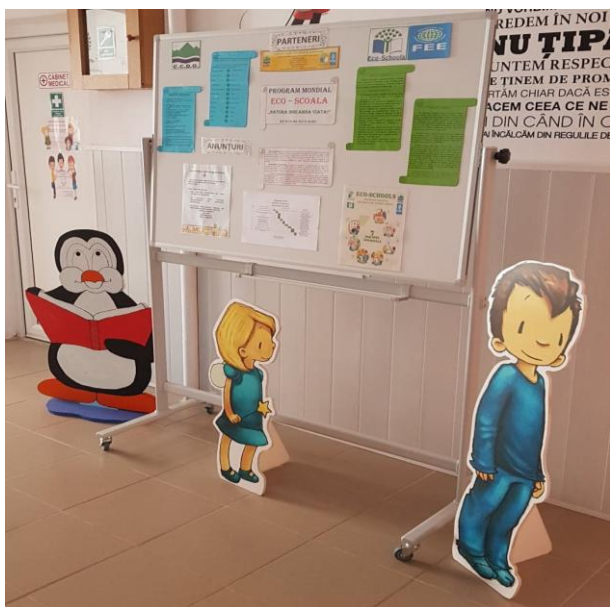
CONCLUZII FINALE

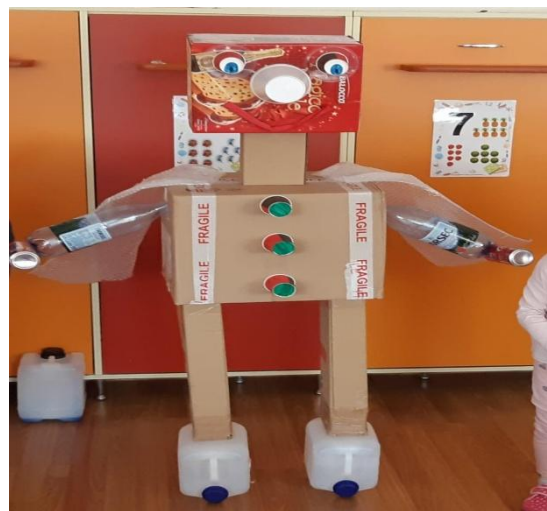
Privind retrospectiv la întreaga activitate ce s-a derulat în cadrul Programului Mondial ECO-ȘCOALA în Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu” Tg-Jiu, sub denumirea „NATURA ÎNSEAMNĂ VIAȚĂ” considerăm că întregul proiect a oferit o întreagă paletă de activități extrașcolare benefice pentru unitatea noastră atât din punct de vedere al materialului folosit cât și din punctul de vedere al persoanelor și când spun persoane mă refer la întreg colectivul grădiniței: conducere, cadre didactice, personal nedidactic și de întreținere dar și preșcolari, părinți ai preșcolarilor și partenerii din proiect.

Am fost deosebit de încântați să derulăm activități în cadrul acestui proiect mai ales pentru oportunitatea de a implementa și forma la copii deprinderi legate de protecția

mediului – ce înseamnă să ai cu adevărat grijă de mediu – pentru ca adulții de mâine să fie mai responsabili față de această **PLANETĂ** decât suntem sau am fost noi!

Sperăm să continuăm acest proiect trecând prin toate celelalte teme care sunt de aceeași importanță vitală pentru noi și pentru viitorul acestei planete! Și... ne propunem ca acele activități care nu au fost desfășurate anul acesta datorită stării de urgență și stării de alertă să le desfășurăm la începutul anului școlar viitor și bineînțeles noi activități aparținând unui a dintre celelalte domenii, domeniu care va fi stabilit împreună cu echipa de proiect.

DIN LUMEA POVEȘTILO...

POVESTEA CURCUBEULUI

**MATERIAL CULES ȘI PROPUȘ DE
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI**

Cu mult timp în urmă, la începutul timpurilor, culorile lumii s-au certat. Fiecare dintre ele pretindea că era cea mai bună, cea mai frumoasă, cea mai importantă, cea mai folositoare, cea mai iubită.

Verdele spuse: „Uitați-vă la iarbă, frunze și copaci. În mod evident vedeți și voi că sunt cea mai importantă culoare. Sunt culoarea vieții și a speranței. Uitați-vă în jur și o să vedeți că sunt peste tot”.

Albastrul l-a întrerupt și exclamă: „Gândiți-vă la cer și la mare. Apa stă la baza vieții și fără mine nu ar exista cerul albastru. Fără mine nu ar exista nimic!”

Galbenul râse: „Eu sunt luminos și cald, iar tu ești atât de serios. De fiecare dată când te uiți la o narcisă galbenă sau la o floarea-soarelui zâmbești. Soarele, luna și stelele sunt galbene, frumusețea mea este atât de evidentă încât oricine mă vede rămâne uimit.”

Portocaliul începu să se laude: „Eu sunt culoarea mâncărilor sănătoase ce dau putere. Morcovul, portocala și dovleacul au multe vitamine. Și atunci când portocaliul umple cerul, la răsărit sau la apus, frumusețea mea este atât de evidentă încât toți cei ce mă văd se opresc să mă privească cu admirație și uimire.”

Ei bine, **Roșul** începu să strige: „Eu sunt conducătorul întregii vieți. Sângele este roșu și sângele înseamnă viață. Eu sunt culoarea pasiunii și a iubirii.”

Violetul se ridică în picioare și era foarte înalt. El vorbea dând foarte multă importanță spuselor sale: „Eu sunt culoarea imperială și a regilor. Oamenii puternici întotdeauna m-au ales pe mine deoarece eu sunt culoarea puterii și a înțelepciunii.

La sfârșit, cu o voce joasă și timidă, **Indigoul** spuse: „Cu greu mă observați, însă deși sunt tăcut, fără mine nu ați fi nimic. Aveți nevoie de mine pentru echilibru și contrast și pentru liniște interioară.

Argumentările au continuat, fiecare culoare în parte lăudându-se, ridicându-se în slăvi și certându-se. Fiecare în parte considera că este perfecțiunea întruchipată. În timp ce se certau din ce în ce mai tare, un fulger puternic lumina cerul. Începu să tună și să plouă cu găleata. Culorile tremurară de frică și se strânsură în brațe pentru a se liniști și proteja una pe alta.

Apoi ploaia începu să vorbească: „Voi, culorilor, sunteți atât de nesăbuite. Vă certați care este cea mai bună, fiecare încercând să fie deasupra celorlalte. Nu înțelegeți că fiecare în parte ați fost făcute cu un scop special, fiecare este unică și diferită? Luați-vă de mâini și urmați-mă!”

Făcând ce le spuse ploaia, culorile se apropiară și se luară de mâini. „De acum încolo”, zise ploaia, „când plouă, fiecare dintre voi se va întinde de-a lungul cerului într-un superb semicerc colorat. Curcubeul va fi un semn al păcii și al speranței.”

Astfel, oameni buni, de fiecare dată când ploaia curăță pământul, căutați un curcubeu pe întinsul cerului.

Când apare, țineți minte că fiecare dintre voi este special.

Lăsați culorile curcubeului să vă reamintească să vă apreciați pe voi înșivă și pe cei din jur!

CREATIILE... EDUCATOARELOR

BUBURUZA

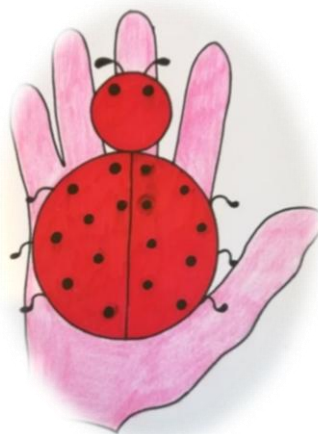
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI

BUBURUZA CEA MICUȚĂ,
E GINGAȘĂ ȘI DRĂGUȚĂ!
EU ACUM O DESENEZ
ȘI FRUMOS O COLOREZ!

DOĂ CERCURI – MIC ȘI MARE,
DOUĂ LINII, MUSTĂCIOARE,
PATRU, ȘASE PICIORUȘE,
ȘI BULINE JUCĂUȘE!

DESENEZ DOI OCHIȘORI,
ACOLO, PE OBRĂJORI!
GATA, BUBURUZA MEA,
E GATA ZBORUL SĂ-ȘI IA!

BUBURUZĂ, DRAGA MEA,
EU CU TINE M-AȘ JUCA,
FĂRĂ CA SĂ TE RĂNESC,
PENTRU CĂ MULT TE IUBESC!

COPILE DRAGĂ...

PROF. GEORGETA GABRIELA TUDORIN

SĂ FII COPIL...NU-I LUCRU GREU,
C-AȘA TE-A LĂSAT DUMNEZEU.
ORICE COPIL...E O MINUNE
PENTRU ÎNTREAGA LUME.

ATUNCI CÂND CREȘTI E PUȚIN MAI GREU,
C-AI MULTE DE-NVĂȚAT,
DAR NU-I NIMIC...FII-NCREZĂTOR
C-AI MULT DE CÂȘTIGAT!

18

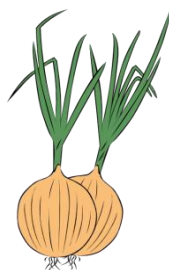
IATĂ -MĂ ȘI BUCĂȚAR!

PROF. ILEANA LASTOVIETCHI

O SALATĂ, DOUĂ, TREI,
ȘI RIDICHII, DACĂ VREI,
CEAPĂ VERDE ȘI MĂRAR,
IATĂ-MĂ ȘI BUCĂȚAR!

LEGUMELE PREFERATE,
DIN GRĂDINĂ ADUNATE,
AȘTEAPTĂ CU NERĂBDARE,
SĂ FIE ... FOLOSITOARE.

CU GRIJĂ EU LE-AM SPĂLAT,
APOI, MĂRUNT LE-AM TĂIAT,
LE-AM AMESTECAT ÎNCET,
CU ULEI, SARE, OȚET.
HAI, POFTIȚI ȘI VOI LA MASĂ,
SALATA-I FOARTE GUSTOASĂ
ȘI E FOARTE SĂNĂTOASĂ!

LA GRĂDINIȚA

PROF. GEORGETA GABRIELA TUDORIN

MAMA M-A LUAT DE MÂNUȚĂ
ȘI M-A DUS LA GRĂDINIȚĂ.
SĂ MĂ PREGĂTESC DE MICĂ
ȘI SĂ CRESC CÂT MAI VOINICĂ.

AICI ÎNVĂȚ LUCRURI BUNE.
NE JUCĂM ȘI VĂ POT SPUNE,
CĂ AM ÎNCEPUT A SCRIE
CU CREIONUL PE HÂRTIE.

19

COPILUL E COMOARA TA!

PROF. MIHAELA HODINETI

E un boboc ce crește mare
Și seamănă precum o floare,
De-l ocrotești cum se cuvine
Și îl iubești cât ști de bine
El sigur te va respecta
Și multă dragoste-ți va arăta.
Mângâie-l și alintă-l ne-ncetat,
Împacă-l mereu când e supărat,
Sărută-l dulce când e somnoros,
Fii fericit când este bucuros
Și dă-i speranțe că-ntr-o bună zi
Așa ca tine, mare el va deveni.
Părinte drag, tu nu uita
Copilul e COMOARA ta!

VARA

PROF. EUGENIA ADRIANA GIUBEGAN

A VENIT VARA CU SOARE
CU CĂLDURĂ MARE, MARE.
NOI ACUM NE BUCURĂM
ȘI ÎN PARCURI NE DISTRĂM.

NE PLIMBĂM CU BICICLETA,
DAR ȘI CU TROTINETA,
ROLELE LE ÎNCĂLȚĂM
ȘI PE AFARĂ NOI PLECĂM.

VARA, DUPĂ CUM SE ȘTIE,
ADUCE MULTĂ BUCURIE,
PENTRU NOI CEI MICI,
DAR ȘI PENTRU PĂRINȚI ȘI BUNICI.

INTERPRETAREA DESENELOR COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

PROF. ALINA - OANA CORNESCU

Copiii adoră să deseneze și să picteze. Lumea desenelor copiilor de vârstă preșcolară emană o infinitate de culori, nuanțe și forme, demonstrând astfel faptul că preșcolarii operează în sisteme cromatice și grafice fără să le fie frică de filtrele ochiului adultului. În desenul său copilul „povestește grafic”, fără cuvinte. Desenul este un veritabil limbaj, în măsura în care poate îmbrăca toate configurațiile posibile: linii discontinue sau frânțe, culori pale sau țipătoare,

armonie sau dezarmonie etc.

Desenele copiilor care par întâmplări cromatice, dar în realitate sunt adevărate fotografii ale sufletului lor. Astfel, desenele realizate de copii reprezintă un mijloc de comunicare prin intermediul formelor și culorilor prin care aceștia ne dezvăluie lumea sa

interioară, interesele sale, orizontul său de cunoaștere, raportul său cu realitatea înconjurătoare.

Diferențele între desenele copiilor de aceeași vârstă se datorează atât stadiului de dezvoltare cât și deprinderilor, aptitudinilor și temperamentului fiecărui copil. Desenele lui devin tot mai complexe, mai bogate în detalii foarte importante și adevărate acte psihologice.

Părinții și educatorii pot analiza și interpreta operele de artă ale micuților – formele și culorile folosite fiind elemente esențiale de exprimare a preșcolarilor, prin care se pot identifica dorințele, temperamentul și nevoile ”micilor artiști”. Dacă un copil folosește în desenul său doar două sau trei culori, denotă un copil introvertit, timid, în principal albastrul sau verde, violetul sau negrul sau griul, iar atunci când folosește culori calde și diversificate, mai ales roșul, galbenul, portocaliul și albul, vorbim despre un copil extrovertit, adică deschis, sociabil. Culorile deschise și calde traduc un bun echilibru, iar culorile închise indică o tendință spre tristețe, anxietate sau opoziție. Nuanțele pale semnifică un dezechilibru afectiv sau o stare de sănătate șubredă.

SEMNIFICAȚIA CULORILOR folosite în desenele copiilor:

ROȘU: utilizarea lui excesivă, până la 6 ani este foarte normală. După 6 ani el indică o tendință spre agresivitate, o lipsă de control emoțional;

ALBASTRU: folosirea lui până la 6 ani indică un comportament mai controlat și corespunde unei bune adaptări. Folosit excesiv poate semnifica un control de sine

prea marcat. Această culoare va fi folosită de copii calmi și deschiși comunicării.

VERDE: traduce relații sociale bune;

GALBENUL: este folosit de copilul gelos, posesiv, dar cu o personalitate deschisă și veselă. Asociat cu roșu sau singur, indică, uneori, o foarte mare dependență de adult.

MAROUL: traduce o proastă adaptare familială și socială sau diverse conflicte ale copilului (la fel cu nuanțele închise, regresive pentru psihanalisti);

VIOLETUL: rar utilizat de copiii mici, este semn de neliniște. Se asociază des albastrului și trădează o anumită anxietate. Este folosit mai ales în perioadele de dezadaptare sau adaptare dificilă. Utilizarea lui este uneori însoțită de verde;

NEGRUL: poate fi utilizat la orice vârstă și exprimă, de regulă, angoasa. Uneori este dovada unei bogății interioare.

MULTICOLOR – copilul este deschis, fericit, are imaginație bogată, se simte împăcat cu sine și este echilibrat.

Culorile pastelate aplicate ușor și uniform sunt asociate temperamentelor calme și emoționale. În contrast, culorile puternice sunt asociate sentimentelor intense, fie pozitive (dragoste) sau negative (agresiune).

O astfel de interpretare nu este o metodă științifică și poate fi supusă erorilor de apreciere, dar modul în care copiii folosesc culorile este foarte util pentru a descoperi

eventualele probleme într-o formă mai puțin invazivă, ca un joc, dar în același timp, reflectă multe dintre experiențele sale, care altfel ar fi greu să le exprime.

REPERE în interpretarea desnelor copiilor:

1.ASPECTUL LINIILOR-respectiv gradul de apăsare a liniilor trasate cu creionul, care pot fi:

- apăsate puternic până la ruperea hârtiei, fapt ce semnifică efortul excesiv pentru a crea o imagine;
- foarte slabe, imprecise, fapt ce semnifică timiditatea
- mâzgălituri, fără continuitate, semnifică dezechilibru motor (sau chiar psihic)

2.STRUCTURA GENERALĂ A DESENULUI, ADICĂ CLARITATE, ORDINE, REPARTIȚIE A CULORII, REPARTIȚIA FIGURII ÎN SPAȚIU.

Semnificația:

- subiecții care urmează exclusiv imaginația proprie nu țin seama de ordine, în timp ce aceia care își disciplinează inspirația au în vedere ordinea:
- folosirea culorilor viii semnifică fericire și echilibru;a celor sumbre- semnifică complexe și timiditate, folosirea culorilor variate (5-6) -semnifică instabilitate.
- disproporționalitatea unor detalii, respectiv desenarea mare, neproporțională cu restul desenului-este semnal pentru anumite probleme afective, emotivitate crescută. În general , persoanele pe care le iubește sau de care se teme copilul, depășesc ca mărime pe celelalte.

3.BOGĂȚIA DETALIILOR ȘI REPARTIȚIA RAȚIONALĂ A OBIECTELOR ÎN SPAȚIU-

indică gradul de dezvoltare mintală. Astfel:

- la 5 ani este normal desenul transparent al unei case. Dacă se menține, însă și la 11 ani, semnifică o anumită întârziere în dezvoltarea mintală.
- lipsa de raționalitate în repartizarea obiectelor în spațiu-desen fără punct de sprijin sau în echilibru imposibil, apărută în desenul copilului de 9 ani, este de asemenea, un semnal în legătură cu gradul de dezvoltare a lui.

Există trei categorii de desene:sintetice, analitice, mixte.

Desenul sintetic este acel desen efectuat dintr-o singură trăsătură de creion. El semnifică entuziasm, comunicativitate, imaginație, reacții prompte, fără să fie suficient de insistent în activitate.

Desenul analitic este acel desen executat cu metodă, detalii care apare ca un ansamblu dispus geometric. Acest desen poate indica lipsă de încredere în propria persoană, fie lipsă de voință.

Desenul mixt reflectă cele două tendințe. Copilul procedează sintetic, pentru partea centrală a desenului, pe care o completează apoi cu detalii de elemente secundare, de tip analitic.

Categorii prezentate nu le găsim decât foarte rar în realitate, de aceea vorbim de obicei, despre subiecți de tip mixt. De asemenea este hazardat să ne pronunțăm asupra unui copil numai pe baza analizei unui singur desen. Proba de desen nu constituie decât o parte din analiza psihologică.

Studiile au arătat ca exista câteva elemente caracteristice tuturor desenelor copiilor de până la 7 anișori .

Interpretarea imaginii unei CASE desenate de copii, poate oferi date importante despre relația acestora cu părinții sau despre nivelul lor de viață, despre rolul în familie. Desenul unei case mare, spațioase, cu etaj, dezvăluie un caracter puternic, o latură creativă dezvoltată. Prin analiza desenului ce reprezintă casa copilului se pot afla detalii despre relația acestuia cu părinții, despre nivelul său de viață precum și despre rolul său în familie. Dacă cel

24

mic alege să deseneze o casă cu uși și ferestrele larg deschise, înseamnă că este un copil prietenos, sociabil, extrovertit, care își face ușor prieteni, iubește viața și mediul exterior.

Dacă, din contră, ușa este încuiată cu un lacăt, copilul poate avea dificultăți de comunicare cu ceilalți, iar dacă folosește gratii la geamuri, înseamnă că părinții sunt excesiv de protectori. În cazul în care desenează două uși este semn că există un conflict puternic între părinți sau persoanele care locuiesc în casa aceea. De asemenea, dacă cel mic

desenează un coș de fum casei, înseamnă că sunteți o familie primitoare și că el se simte iubit și adoră că sunteți uniți.

Atunci când desenează un COPAC, copilul se proiectează, practic, pe sine. În interpretarea desenului, adultul trebuie să aibă în vedere trei aspecte importante și anume rădăcina, trunchiul și ramurile, coroana.

O RADACINĂ groasă și ramificată exprimă o agresivitate ce se poate manifesta sau, din contră, este inhibată.

TRUNCHIUL cu o suprafață trunchiului cât mai lină, mai curată arată că cel care l-a desenat e mai energic, mai fericit și împlinit și se poate adapta ușor oricărui grup ori situații.

RAMURILE cu cât sunt mai bine structurate, cu atât mintea copilului este mai flexibilă.

COROANA redă relațiile copilului cu exteriorul.

Dacă acesta alege să folosească o coroană închisă, atunci el este destul de retras, are relații timide cu persoanele din jur, nu dorește să comunice și să lege prietenii, preferând să își închidă spațiul de acces, considerând că astfel se va proteja de cei din jur.

Dar dacă coroana este deschisă dezvăluie un copil dornic de comunicare și de relaționare căruia îi place să fie înconjurat de copii de aceeași vârstă și nu numai. Barierele sunt aproape inexistente.

Unii copii desenează în copaci fructe și frunze. Toate acestea sunt un simbol al vioiciunii, al fanteziei și al creativității. Ei sunt vorbăreți, jucăuși, încrezători și atașați de tot ceea ce fac și de tot ceea ce îi înconjoară.

Copacul îți va oferi o mulțime de amănunte despre copilul tău, și anume:

Un copac uscat ar trebui să pună adultul serios pe gânduri deoarece denotă instabilitate emoțională, stres, anxietate. Trebuie discutat neapărat cu un medic specialist.

Desenul unui copac foarte mare este specific copiilor dornici de afirmare, hipersensibili și agresivi, care îi domină pe ceilalți copii.

Copacul desenat foarte mic arată că preșcolarul se simte inferior și nu face față provocărilor, se teme, timiditate, inadaptabilitate.

Un copac cu crengi mari și bogate, frumos colorat demonstrează un copil cu înclinații artistice și cu o imaginație foarte bogată. În acest caz, adulții, părinții și educatoarea trebuie să-l fructifice acest dar.

FAMILIA

Testul interpretării desenului familiei este folosit în majoritatea țărilor din lume. Întotdeauna, interpretarea acestui desen este privită din perspectiva sentimentelor pe care "micul artist" le are pentru fiecare membru al familiei în parte.

Prin analiza acestui desen adulții vor găsi răspunsuri la cele mai multe întrebări fără a le adresa:

Ce înseamnă familia pentru el? Mama? Dar tatăl și frații?

Cum se simte copilul în familie și unde se plasează în cadrul acesteia?

Care este relația dintre părinți?

Care este nivelul de siguranță pe care îl simte?

De care părinte este mai atașat?

De cine din familie se teme?(dacă se teme)

Dacă copilul se va plasa în desen alături de ambii părinți, înseamnă că el se simte iubit și are sprijin din partea amândurora. De asemenea, el se simte mai atașat de părintele alături de care se desenează mai aproape într-un desen. Mărimea persoanelor din desen demonstrează importanța pe care prichindelul le-o atribuie, cu cât personajul este desenat mai mare, cu atât poziția pe care o are în ochii copilului este net superioară.

Orice anormalitate pe care o observăm în desenul unui copil: colțuri și obiecte ascuțite, expresii faciale agresive, culori proeminente și predominante, etc. – ar trebui să ne îndrepte urgent pașii spre un psihoterapeut sau un expert în terapia prin artă și interpretarea desenului la copil.

MICI DAR GENIALI STIINȚA PE ÎNȚELESUL COPIILOR

MATERIALE CULESE DE,
PROF. ALEXANDRA STOICHIN

26

Știința nu îi învață pe copii doar lucruri practice, îi stimulează să pună întrebări și să creeze experimente pentru a înțelege cum funcționează lumea și lucrurile. Pentru că învățarea prin joacă e una dintre cele mai plăcute și eficiente, ne-am gândit că nu ar fi rău să sugerăm câteva experimente științifice simple pentru copii.

FRUNZE ȘI LICHIDE

De ce ai nevoie:

- ✓ Câteva borcane cu capac
- ✓ Un marker
- ✓ Bandă adezivă
- ✓ Apă
- ✓ Sare
- ✓ Lime
- ✓ O lingură
- ✓ Câteva Frunze

Cum decurge experimentul:

Hotărâți-vă ce lichide veți folosi. Puteți folosi apă simplă, apă cu lime și apă cu sare. Pune apa în borcane. Pune zeama de lime într-unul și sare în celălalt, adaugă frunzele și fixează capacele.

Întreabă-l pe cel mic ce crede că se va întâmpla cu frunzele și pune-l să noteze pe foi de hârtii. Nu uita să etichetezi borcanele. Lasă-le timp de 48 de ore undeva în bucătărie sau pe pervazul unui geam.

Desfaceți borcanele după 48 de ore și observați efectele. Pune-l pe cel mic să noteze ce schimbări a observat și comparați-le cu previziunile scrise anterior pe hârtie.

Acest mic experiment îl ajută pe cel mic să devină o fire curioasă, să observe cauze și efecte și să dezvolte o gândire analitică.

PRIMUL MEU VULCAN

De ce ai nevoie:

- ✓ Un borcan
- ✓ O tavă
- ✓ Plastilină
- ✓ Colorant alimentar roșu
- ✓ O linguriță praf de copt
- ✓ Oțet

27

Cum decurge experimentul:

Pune un borcănel gol pe o tavă și acoperă-l cu plastilină, modelând-o astfel încât să semene cât mai fidel cu un munte. Adaugă în borcan câteva picături de colorant alimentar roșu și o linguriță de praf de copt. Trezește "vulcanul" la viață cu ajutorul unei cantități mici de oțet, care va produce o spumă similară cu lava vulcanică.

LAPTELE MAGIC

De ce ai nevoie:

- ✓ O farfurie
- ✓ O cană cu lapte
- ✓ Lichid pentru spălat vase
- ✓ Colorant alimentar
- ✓ Scobitori

Cum decurge experimentul:

Puneți lapte într-o farfurie. Amestecați diferite nuanțe de colorant alimentar cu puțină apă, pentru a avea cam 3-4 pahare cu soluție colorată. Apoi, puneți cu lingurița culoare în mijlocul farfuriei cu lapte. Imediat după introduceți o scobitoare ce conține lichid de spălat vase și atingeți laptele. Culoarea se va împrăști rapid spre marginea farfuriei, formându-se curcubeu și cercuri fermecate.

DISTRAȚIE PLĂCUTĂ!

COPIII NU AU PREȚ!

PROF. CORINA DAMIAN

28

Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu” din Tg-Jiu a organizat în data de 18 OCTOMBRIE 2019, activitatea „**COPIII NU AU PREȚ!**”, acțiune desfășurată în cadrul CAMPANIEI NAȚIONALE „**SĂPTĂMÂNA PREVENIRII TRAFICULUI DE PERSOANE**”, coordonată de prof. ANA-MARIA BÎZDOACĂ și prof. DAMIAN CORINA în parteneriat cu CENTRUL REGIONAL CRAIOVA-AGENȚIA NAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA TRAFICULUI DE PERSOANE și POLIȚIA MUNICIPIULUI TG-JIU.

Exploatare sexuală, exploatare prin muncă, manipulare, abuz fizic și psihic, viol, brutalizare, constrângere, înșelăciune, racolare, victime, traficanți, privarea de libertate, vânzare de oameni, prelevare de organe, „sclavia modernă”, ... etc sunt doar câteva concepte care nu ne pot duce cu gândul decât la un singur fenomen care le cuprinde pe toate: traficul de ființe umane.

În literatura de specialitate documentează cel puțin opt forme de exploatare a copiilor-victime ale traficului:

- exploatare comercial-sexuală (prostituție și pornografie);
- căsătorie;
- adopție;
- sclavie sau muncă „cu împrumut”;
- servitute;
- cerșit;
- activități ilicite;
- copii folosiți la jocuri de noroc.

Proiectul a luat naștere din nevoia de a preveni traficul de persoane în rândul copiilor care frecventează grădinița noastră, sub îndrumarea membrilor echipei proiectului, formată din cadre didactice ale grădiniței, prin oferirea unor mesaje alternative, pozitive, care să sublinieze frumusețea și prețuirea vârstei copilăriei.

SCOP:

Schimbarea comportamentului social, educarea și mobilizarea preșcolarilor, părinților și a cadrelor didactice în implicarea în prevenirea traficului de persoane.

OBIECTIVE :

- Informarea cu privire la fenomenul traficului de persoane;
- Creșterea nivelului de conștientizare a efectelor traficului de persoane;
- Prevenția și combaterea traficului de persoane în toate formele sale;
- Motivarea în scopul implicării active în luarea de atitudine în fața traficului de persoane.

În cadrul acestui proiect s-au desfășurat lectorate cu părinții cu tema „Prevenirea traficului de persoane” și activitatea cu preșcolarii „Siguranță de nota 10 – Stop traficului de persoane!” –întâlnire cu polițiștii de proximitate.

Aceștia au prezentat copiilor sfaturi pentru prevenirea:

- dispariției copiilor de acasă și de pe stradă;
- traficului de copii;
- agresiunilor asupra copiilor;
- violenței intrafamiliale;
- criminalității infantile;

Tratând copilul ca pe o persoană, apărând și acordându-i dreptul la viață particulară, la intimitate și la dezvoltare normală, avem garanția că îi sunt asigurate condițiile optime de dezvoltare și că sunt prevenite situațiile în care abuzul îi pune în pericol existența sau dezvoltarea.

CUM CREȘTEM COPII CARE IUBESC CITITUL?

PROF. ALEXANDRA ANINOIU

„Unul dintre cele mai mari daruri pe care adulții le pot face, urmașilor și societății, este să le citească copiilor lor.” – Carl Sagan

30

Cum îi ajută pe copii faptul că părinții le citesc?

1. Le îmbogățește vocabularul;
2. Le dezvoltă imaginația;
3. Îi ajută să se concentreze pe perioade mai lungi de timp;
4. Le cultivă obișnuința de a citi și dragostea pentru cărți;
5. Le dezvoltă inteligența provocându-le capacitatea de înțelegere;
6. Le permite să se pună în situații ipotetice înainte de a le întâlni în viața reală;
7. Le dă ocazia de a petrece timp special cu părinții;

Sfaturi practice pentru părinți:

1. Țineți cărți în casă

Copiii tind să-și imite părinții, așa că, atâta timp cât cărțile sunt ceva ce văd în fiecare zi, acestea vor fi ceva normal pentru ei, iar lectura nu le va fi un concept străin.

2. Lăsați copiii să vă vadă citind!

Copiii învață prin exemplu. Văzându-i pe părinții lor că citesc regulat, le va fi insuflată ideea că cititul este normal și distractiv. Copiii cititorilor au mai multe șanse să fie ei înșiși cititori.

3. Citiți-le copiilor!

Într-o lume atât de ocupată, mulți copii nu primesc o poveste la culcare în fiecare zi, cu atât mai puțin povești pe parcursul zilei. Este necesară introducerea cititului în rutina copiilor, în diferite momente ale zilei, dar mai ales atunci când ei doresc o poveste.

Chiar și după ce ei pot citi singuri, a continua să le citim cărți cu voce tare este o experiență grozavă de legătură și continuă să încurajeze dragostea cărților, precum și îmbogățirea vocabularului lor pentru școală.

4. Încurajează-i interesul!

Lasă-ți copilul să aleagă cărțile pe care și le dorește. Nu ar trebui să le cumpărăm o carte doar pentru că ne place nouă, dacă pe ei nu îi interesează. Nu o vor citi niciodată. Cel

puțin, nu cu plăcere. În librării sau la bibliotecă, copiii trebuie lăsați să răsfoiască în tihnă cărțile, să le simtă, să se entuziasmeze.

5. Lectura, niciodată ca pedeapsă!

N-ar trebui să folosim lectura ca mijloc de pedeapsă. Niciodată.

JOCURILE ONLINE- AVANTAJE SAU DEZAVANTAJE

PROF. MARIA AUGUSTINA JUREBIE

31

Copiii învață de la vârste fragede să se joace o mulțime de jocuri pe telefoanele sau tabletele părinților datorită tehnologiei mult prea avansate. Nimic rău până aici, dacă ne gândim că rapiditatea cu care se dezvoltă intelectual și emoțional este cu mult mai puternică acum. Însă, ce se întâmplă atunci când copiii accesează jocurile online? Ce efecte pozitive au jocurile online asupra copiilor, dar mai ales, de ce sunt considerate periculoase?

Iată câteva informații utile despre acest subiect:

- ✓ Ce înseamnă jocuri online?
- ✓ La ce sunt bune jocurile online?
- ✓ Ce efecte periculoase pot avea jocurile online asupra copiilor?
- ✓ De ce iubesc copiii jocurile online?
- ✓ Cele mai periculoase jocuri online pentru copii?
- ✓ Ce înseamnă jocuri online?

Aproape că nimănui nu îi mai este străin termenul de jocuri online. Pe scurt, acum, jocurile funcționează prin intermediul internetului și se joacă într-o rețea formată din mai mulți jucători. Însă, jocurile nu au apărut de puțin timp. S-au putut juca din totdeauna, în ciuda tehnologiei avansate de acum. Bineînțeles, înainte de internet aveam acces la jocuri prin modem-uri sau terminale fără fir. Începând cu anul 1990, jocurile online au devenit tot mai vizibile, iar începând de aici s-au creat noi forme de joc. O informație utilă care ne-ar putea ajuta să conștientizăm puterea jocurilor online este faptul că în anul 2006, vânzările pentru jocuri ajungeau la o valoare de peste 300 de milioane de dolari pe an, iar peste aproximativ un an, în 2007, vânzările jocurilor online erau evaluate la mai mult de un miliard de dolari pe an.

În prezent, există tot mai multe site-uri românești care pun la dispoziție în mod facil accesul la o gamă variată de jocuri online. De aici și ușurința cu care mulți copii ajung să acceseze jocurile, de multe ori fără să știe ce fac cu adevărat.

La ce sunt bune jocurile online în viața copiilor? Dacă în primii ani de viață, cei mici modelează diverse figurine în joacă, începând de la vârsta de trei ani, copiii încep să își inventeze propriile scenarii și reguli de joc în minte. De acum înainte, majoritatea copiilor

încep să interacționeze cu situații reale din viață, pe care ulterior le transferă în joc. Acum este vârsta optimă la care orice copil se dezvoltă, își face prieteni și trece printr-o reală transformare. Cu siguranță orice părinte își pune întrebarea: „Sunt bune jocurile online pentru copilul meu?

Ei bine, având în vedere era digitală în care ne aflăm cu toții, dar și timpul pe care toți copiii îl petrec în fața calculatorului, jocurile online sunt bune dacă analizăm câteva aspecte:

- Jocurile din fața calculatorului îi pot dezvolta copilului gândirea matematică, având în vedere situațiile în care este pus în fața unui joc.
- Îi pot dezvolta limbajul, creativitatea, imaginația dar și cititul.
- Pentru că se află în plin joc, copilul își dorește să învețe cât mai repede regulile jocului pentru a ajunge la victorie.
- Până acum totul bine, mai ales dacă jocurile online sunt o opțiune de joacă pentru o perioadă scurtă de timp. Dacă sunt alese greșit și mai ales dacă un copil petrece ore în șir în fața calculatorului, jocurile video pot avea și efecte negative.

Iată care sunt cele mai importante!

Ce efecte periculoase pot avea jocurile online asupra copiilor?

✚ Distracția de pe internet poate fi rapidă și lipsită de efort. Multe jocuri sunt simple și nu necesită un grad major de concentrare, însă pe termen lung, jocurile pot avea următoarele efecte negative:

- Jocurile online descurajează în mod direct pasiunea pentru lectură.
- Copiii vor renunța să mai depună efort pentru a transpune cuvintele în imagini din cărțile de lectură pe care ar trebui să le citească.
- Jocurile pe calculator pot limita această etapă, iar copiii să nu o mai considere atât de importantă pentru dezvoltarea optimă a comportamentului lor.
- Jocurile pe calculator îi pot face pe copii să se izoleze.
- Recomandarea tuturor specialiștilor în educația copiilor este ca, încă de la vârste fragede, copilul să interacționeze cu alți copii de vârsta lui și nu numai. Ei bine, timpul petrecut în fața calculatorului poate limita cooperarea cu alți copii, o acțiune nefavorabilă pe termen lung pentru copil.
- Copiii pot acumula tensiune musculară în timpul jocurilor pe calculator.
- În timpul jocurilor pe calculator, copiii acumulează o serie de tensiuni pe care nu le exprimă, iar acest lucru poate duce la reacții agresive atunci când vor crește mari.
- Corpul acumulează o serie de energii negative din cauza emoțiilor care se pot transforma în frustrări și ulterior, în daune incontestabile.
- Jocurile video pot avea efecte violente pe termen scurt

ROLUL SI IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN EDUCAREA COPIILOR

PROF. MIHAELA HODINETI

„Copiii sunt oglinda succesului sau a eșecului nostru ca părinți!”

(Pr. Adrian Cazacu)

33

La un moment dat, ca parte a măsurilor de luptă împotriva COVID-19, s-a luat decizia de a se închide școlile și de a se trece la sistemul de școală online sau de la distanță. Drept urmare, toate cadrele didactice, indiferent de specializare sau materie predată, au fost mobilizate în această direcție: ținerea legăturilor online cu copiii, s-au creat platforme educaționale, fiecare școală, în funcție de specific, și-a implementat măsurile necesare desfășurării orelor la distanță (diferite aplicații pentru clase virtuale, catalog electronic, Google Classroom, Zoom etc.), utilizarea eficientă a instrumentelor și a aplicațiilor educaționale utile activității didactice de la distanță, conceperea de materiale didactice pentru lecțiile online, profesorii au avut și au la dispoziție webinare pentru instruirea lor privind utilizarea platformelor educaționale online, menținerea unui orar cât mai apropiat cu cel anterior, metode de stimulare a interesului copiilor pentru activitățile didactice online etc.

Rolul și implicarea părinților sunt acum mult mai pregnante decât în sistemul școlar clasic, de dinainte de coronavirus.

Acest efect al crizei are două părți benefice: una, cea prin care abia acum, marea majoritate a părinților își dau seama cât de importantă este contribuția lor la educarea propriilor copii, nefiind 100% apanajul cadrelor didactice. A doua este cea prin care aceiași părinți conștientizează ce muncă de Sisif prestează cadrele didactice în timpul procesului de învățământ clasic și cât de mare este consumul psihic și nervos.

La intersecția acestor două lumi părinți-dascăli, care până de curând erau parcă tabere adverse într-un război din care singurele victime sigure erau copiii, presiunile urgente și inerente ale lumii actuale abia îi așteptau pentru a-i devora pe îndelete. Acum au înțeles și o parte dintre părinți că viitorul copiilor este rezultatul unei munci colective, Chiar dacă părinții nu își pot dedica tot timpul învățării copilului lor, orele petrecute împreună cu copilul lor pot face diferența în învățarea, dezvoltarea și bunăstarea copilului lor. Părinții își pot face timp să creeze un moment de dialog în familie, să întrebe copilul lor cum se simte și ce învață sau să propună activități adecvate vârstei care să conducă la învățare. Părinții trebuie să realizeze că ei sunt cei care împart cu profesorul succesul sau insuccesul copilului la școală.

Totodată unii părinții, că le convine sau nu, tot în această perioadă, au conștientizat că sunt singurii care pot exercita control și modifica echilibrul de forțe. Că ei sunt singura zonă activă, cu adevărat decizională și capabilă să intuiască toate curente viitorului pentru copilul lor.

Misiunea de educație a copiilor noștri nu se află doar în mâinile școlii. Părinții trebuie să înțeleagă că chiar și înainte de grădiniță - există o școală numită ACASĂ, locul în care un copil învață etica de bază și conduita primară de viață.

PĂRINȚI DASCĂLI ȘI COPII ÎN „ȘCOALA ON-LINE”

PROF. LIDIA SIMONA DUMITRU

34

Semestru al II-lea al anului școlar 2019-2020, mai exact începând din luna martie, datorită pandemiei de CORONAVIRUS, care s-a strecurat cam neobservată la început dar agresivă și mortală odată ce s-a făcut remarcată, a adus cu ea nu numai viruși și boală ci și închiderea fabricilor, hotelurilor, restaurantelor, bibliotecilor, afacerilor și... nu în ultimul rând a școlilor, care ar fi putut deveni astfel, focare de transmitere a bolii în întreaga populație a țării de la mic la mare de la copil la bătrân... fără a fi conștienți măcar de acest lucru.

Odată cu închiderea școlilor au apărut noi probleme legate de serviciul unora dintre părinți care trebuiau să meargă la serviciu, probleme legate de durata și forma restricțiilor, încheierea anului școlar etc.

Unii dascăli, din conștiință sau dintr-o dedicare aproape supraomenească pentru această profesie, au menținut legătura așa cum au putut cu copiii pe care îi aveau la clasă încercând să îndrume spre o continuare a muncii din clasă și repetarea/exersarea unor cunoștințe acasă. Alții, poate din lipsa unor cunoștințe tehnice, sau dotări tehnice sau chiar a unor directive clare venite din partea ministerului ce-i coordonează, au așteptat noi ordine ... care au apărut exact la terminarea vacanței de Paște care veneau cu precizări ferme legate de desfășurarea orelor on-line, ceea ce însemna că activitatea didactică de formare, îndrumare, transmitere-însușire de cunoștințe se muta din sala de grupă/clasă în mediul on-line.

Acesta a fost momentul „O” al declanșării nebuniei ce a urmat! „De ce nebunie?” - pentru că abia atunci au început adevăratele probleme pentru cadrele didactice, părinți, copii. „Ce probleme?” - ar spune unii păi să enumerăm măcar câteva: lipsa semnal internet prin multe zone și localitățile patriei care nu beneficiază nici în secolul XXI de semnal „decent” la rețelele de internet... ; multe familii s-au trezit că au un telefon „insuficient de deștept” pentru a suporta toate acele aplicații care trebuiau instalate

pentru ca odraslele lor să poată participa la orele on-line, că bineînțeles că de un laptop sau o tabletă pentru fiecare dintre copii nu se punea problema; mai era și timpul stabilit pentru derularea activităților ori lecțiilor care, *bată-/vina*, nu se putea întinde după nevoile fiecăruia ci uneori se suprapunea peste alte ore ori activități ale altor odrasle care fie renunțau fie *furau* din timpul altora, pentru ca fiecare să prindă... acolo... câte puțin; iar uneori, copilașii drăgălașii de ei, fie se plictiseau până le venea rândul la răspuns, fie din neobișnuință cu acest fel de abordare al lucrurilor se speriau, plângeau, refuzau să răspundă sau să se arate, ba alții erau prea exuberanți și vorbeau mult și în locul tuturor sau făceau zgomote care deranjau pe ceilalți...

Și toată această nebunie a ajuns să pună la grea încercare nervii și finanțele părinților, care își doresc totdeauna ce-i mai bine pentru copiii lor, astfel că unii au fost nevoiți să-și schimbe telefoanele procurându-și unele mai performante, unii au cumpărat chiar mai multe – ca să aibă fiecare... unii au trebuit să fie zilnic prezenți la activitățile/lecțiile desfășurate fie pentru că era copilul prea mic, fie că nu se descurca singur, fie nu era atent, fie nu știa ce să răspundă, fie nu lucra singur ... așa că zi de zi, la ora/orele stabilită/stabilite părinții erau prezenți la activitățile on-line împreună cu copiii (cel puțin la nivel preșcolar).

Până la urmă nu totul a fost dezastruos; au fost și părți bune, au fost și nemulțumiri, au fost și insuccese, au fost și experimentări atât pentru cadrele didactice cât și pentru părinți și copii.

Activitățile on-line din această perioadă de pandemie au fost o permanentă provocare pentru cadrele didactice atât în ce privește proiectarea activităților, materialele folosite, permanentul contact cu copiii și evidențierea tuturor în acordarea timpului de răspuns, a timpului de lucru, exprimarea încurajărilor ori temperarea celor prea exuberanți, elaborarea materialelor de lucru și a materialelor necesare pentru munca individuală, utilizarea diferitelor platforme de comunicare unele bune, altele mai puțin bune pentru scopul și durata activităților susținute și nu în ultimul rând îmbunătățirea cunoștințelor legate de acest tip de activitate, platforme, gadgeturi etc.

Multe nemulțumiri, multe frustrări legate despre „ce?” și „cum?” ar fi putut face mai bine totul, are fiecare dascăl (fie educatoare, fie învățător, fie profesor) dar un lucru este cert: este mult mai bine în clasă decât în fața calculatorului!!! Din multe motive: în primul rând starea de spirit a copilului, apoi atenția acestuia și focusarea lui pe subiectul activității, un permanent feed-back între educatoare și copil care știa exact ce a înțeles?, unde trebuie să mai insiste?, când și pentru cine tema dezbătută prezintă interes? etc.

În fața calculatorului copilul se simte cumva singur, fără sprijinul direct al educatoarei, fără ca mâna lui să simtă mâna grijulie și coordonatoare care îl sprijină ca totul să fie bine.

Bazându-se doar pe informație și mai puțin pe sprijinul acordat fiecăruia în parte educatoarea a avut nevoie de sprijin care bineînțeles a venit din partea părintelui ori a bunicilor ori a fraților mai mari dar bineînțeles în măsura în care și aceștia cunoșteau acele și utilizau acele deprinderi.

O permanentă provocare au constituit-o activitățile on-line și pentru părinți fiind într-o alertă permanentă în ce privește participarea copiilor la aceste activități, atenți la mesajul dascălului, atenți la răspunsul copilului, solicitați permanent cu pregătirea unor noi materiale de lucru, acordând sprijin în realizarea temelor, solicitând informații privitoare la temele viitoare. Lipsa de interes din partea copilului de a participa la activități sau distragerea atenției de la indicațiile cadrului didactic prin ambient ori diferite obiecte ce-l înconjurau au necesitat o atenție și o supraveghere permanentă din partea părinților în timpul desfășurării activităților on-line.

Părinții au fost cei pe umărul cărora a stat greul acestor activități și, care, din dorința de a-și sprijini copiii făceau mai mult decât să fie simpli spectatori ai activităților on-line și deveneau ei înșiși preșcolarii/elevii care realizau materialele solicitate de cadru didactic. Din această cauză evaluarea și progresele copiilor în activitățile on-line au avut un accentuat caracter subiectiv - în funcție de „cantitatea” de sprijin de care a beneficiat copilul în realizarea activităților individuale.

Altfel s-a desfășurat activitatea în mediul școlar cu multe oportunități și necunoscute pentru ambele părți - profesorii pe de o parte și copiii pe de alta !!

De modul în care ne adaptăm la fiecare provocare a vieții, putem spune că există o șansă de reușită în fiecare situație incomodă și o soluție pentru fiecare problemă.

Până acum, noi putem spune că am reușit!

INSTRUMENTE SI BUNE PRACTICI CARE SPRIJINA CULTIVAREA DRAGOSTEI DE A ÎNVATA LA COPILUL MIC

PROF. GEORGETA GABRIELA TUDORIN

Copilăria timpurie reprezintă cea mai importantă perioadă din viața unui individ prin consecințele durabile pe care le are asupra dezvoltării ulterioare a acestuia.

Tot ceea ce știm, credem și gândim despre copil se reflectă în tot ceea ce facem pentru el. Cu cât ne vom apropia mai mult de el și îl vom înțelege mai bine, cu atât vom învăța mai multe despre ceea ce ar trebui să facem pentru a-l ajuta să crească, să învețe și să se dezvolte la nivelul întregului potențial de care dispune.

În educație nu există rețete, există experiență acumulată, idei, teorii bazate pe cercetări noi, practici confirmate care și-au demonstrat în timp eficiența.

Învățarea și dezvoltarea copilului la vârstele timpurii trebuie abordate dintr-o perspectivă integrată. Această idee este promovată de :

- abordarea integrată a curriculumului pornind de la obiectivele cadru formulate pe domenii experiențiale și proiectarea de unități tematice care integrează obiectivele cadru ale tuturor domeniilor experiențial prin sarcinile și materialele utilizate;

- corelarea domeniilor de dezvoltare și a celor experiențiale cu tipurile de activități proiectate și cu centrele de activitate organizate în sala de grupă;
- valorificarea jocului ca modalitate de abordare integrată în cadrul activității copilului în grădiniță;
- organizarea mediului de învățare care să permită dezvoltarea liberă a copilului și să pună în evidență dimensiunea interculturală și pe cea a incluziunii sociale.
- utilizarea strategiilor didactice centrate pe individualizare, descoperire, cooperare prin modul de evaluare și planificare a programului zilnic.

În grădiniță, toate activitățile care se desfășoară împreună cu copiii reprezintă experiențe de învățare pentru copil, pornind de la activitățile integrate (centrate pe anumite obiective și conținuturi) și până la momentele de rutină sau tranziție.

Printre mijloacele folosite în activitatea cu copilul, jucăria ocupă un loc important.

Menirea fundamentală a jucăriei este de a oferi copilului posibilitatea să acționeze, exprimându-și ideile și sentimentele. Jucăriile reușite îl stimulează pe copil să gândească, ridică în fața lui diferite probleme, contribuind la dezvoltarea proceselor cognitive.

Explorarea stimulează motivația de a cunoaște, oferind bazele dezvoltării potențialului psihofizic și atitudinal al copilului.

În cadrul copiilor mici, este important să acționeze ei înșiși, adică să se transforme în automobil sau locomotivă, să alerge, să fluiera. Ei au nevoie de o mașină pe care să o tragă cu o sfoară sau să o descarce.

Jucăriile nu numai că antrenează mișcările, exersează organele de simț, dar ele au și altă valoare, dezvoltă gândirea, operațiile prematematice (grupare, seriere, clasificare etc.), relațiile cauzale și spațiale dintre obiecte, și multe alte cunoștințe, deprinderi și capacități.

Învățarea prin joc se bazează pe următoarele:

- ★ Experiența personală a copilului (acțiunile acestuia sunt îndreptate spre a descoperi, înțelege și transforma elementele din realitate);
- ★ Concordanța între nevoile de acțiune, de joc ale copilului și condițiile oferite de realitate;
- ★ Respectarea identității și unicității fiecărui copil (în joc intervenția de multe ori este indirectă, prin crearea condițiilor, stimularea acțiunii și întărire pozitivă);
- ★ Materiale variate și adaptate vârstei;
- ★ Valorizarea procesului jocului și mai puțin a produsului (fiecare copil acționează în stilul și ritmul său, acțiunile din timpul jocului sunt mai importante decât produsul jocului);
- ★ Existența unui mediu stimulat (ținând cont de particularitățile și nevoile copilului de dezvoltare).

Activitatea din grădiniță este bazată pe:

– învățare prin descoperire pe cale inductivă, care se folosește atunci când copiii au posibilitatea să observe diverse fenomene și obiecte, pentru ca pe baza observațiilor culese să ajungă la formularea unor generalizări (concluzii); rolul educatoarei este de a dirija procesul de observare și formulare a concluziilor.

- învățarea prin descoperire pe cale deductivă se realizează prin trecerea de la adevăruri generale spre adevăruri particulare.

Exemplu de bune practici:

În sala de grupă, la centrul ȘTIINȚĂ poate fi realizat un panou intitulat "Curiozități". Ca materiale se pot folosi: planșe, ghivece cu semințe aflate în diferite stadii de dezvoltare, colecții de semințe, colecții de scoici, insectare, ierbare, eprubete, vase de capacități diferite ș.a.

Educatorea va schimba zilnic sau la intervale de timp destul de mici materialul pus la dispoziția copilului, în așa fel încât acesta să-l atragă, să-l intereseze, să-l facă să întrebe din proprie inițiativă: "ce este?", "la ce folosește?", "ce se întâmplă dacă?", "cum este la gust?".

Materialul nou este bine să fie prezentat într-o formă atractivă.

În realizarea învățării prin descoperire, educatoarea trebuie să dezvolte gândirea și vorbirea copiilor, să cunoască și să respecte particularitățile de vârstă ale copiilor, să nu utilizeze idei abstracte, care nu pot fi înțelese.

Cultivarea dorinței de a învăța la copilul mic se face prin amenajarea spațiului, din grupă, în mod stimulativ și realizând, prin joc, activități variate.

Abordarea integrată a predării asigură stimularea copiilor pe mai multe domenii de dezvoltare. Astfel, în scopul oferirii unor experiențe de învățare cât mai diverse va trebui să creăm o sală de grupă atractivă, plăcută, securizantă, funcțională, care să invite copiii la joc și activitate, unde ei să se simtă stăpâni și în siguranță.

Spațiul sălii de grupă va fi organizat pe centre de activitate, care integrează diferite domenii de cunoaștere și experiențe de învățare.

Preșcolarii învață interacționând cu adulții, cu copiii și mediul înconjurător, corelând noile experiențe cu ceea ce deja au înțeles. Adulții trebuie să ofere materiale, sprijin, ghidarea copilului, pentru a asigura valorificarea oportunităților de învățare.

Investigând și explorând mediul imediat apropiat lor, copiii își dezvoltă deprinderi în domeniul limbajului, matematicii, științei, artei și deprinderi sociale.

Sugestii de activități care stimulează învățarea la vârstele timpurii:

În cadrul acestor activități, educatoarea va apela la bețișoare, obiecte aparent "fără importanță", aflate în mediul apropiat al copilului.

"Matematică cu ajutorul bețișoarelor"

- ▶ *Sortare și seriere:* Ordonăți cu copiii bețișoare după lungime, grosime, culoare etc.
- ▶ *Numărare:* Cereți-le copiilor să facă grupe cu un anumit număr de bețișoare. Puneți copiii să facă un concurs pe o temă oarecare și îndemnați-i să-și țină scorul cu ajutorul bețișoarelor.
- ▶ *Măsurare:* Solicitați copiilor să aprecieze lungimea diferitelor obiecte în raport cu lungimea unui bețișor etalon.
- ▶ *Forme:* Alcătuiți cu copiii diferite forme geometrice, cu ajutorul bețișoarelor de chibrit.

Așadar, fie că este vorba de bețișoare, ca în exemplul de mai sus, fie că este vorba de frunze, scoici, pietre, materiale textile etc., mediul apropiat stimulează curiozitatea copiilor, le dă posibilitatea să-și împărtășească păreri, idei, experiențe proprii, să examineze liber ceea ce găsesc sau văd, în așa fel încât, ulterior, procesul de învățare desfășurat în sala de grupă să fie flexibil și mult mai ușor de realizat, iar învățarea să fie durabilă.

Sub aspect psihologic, una din etapele acțiunii de învățare o constituie apariția imboldului la acțiune, ceea ce înseamnă formarea unei necesități subiective de a acționa, de a învăța. Această direcționare a acțiunii și starea tensională pozitivă sau negativă apare în câmpul conștiinței ca motivație.

Tehnicile de motivare individuală și pe grupe de preșcolari, pentru desfășurarea unor activități, parcurg principalele etape ale dinamicii motivaționale. De exemplu, tehnica numită "VICTORIE" experimentată de M. Landsberg parcurge următoarele faze:

- V- viziunea, prezentarea atractivă a obiectivelor activității, a unui plan simplu de acțiune;
- I- impulsul, "pornirea motorului", legarea viziunii de diferite trebuințe;
- C- credința în forțele proprii, cultivarea încrederii în sine prin evidențierea progresului în activitate;
- T- trecerea la acțiune, desfășurarea propriu-zisă a activității;
- O- obstacolele, depășirea obstacolelor, realizarea sarcinilor;
- R- răspunsul la feed-back;
- I- interdependența proceselor cognitive în învățare;
- E- "eul", în centrul "victoriei" se află "eul" conștient de rezultatele obținute.

Pentru a stimula dorința de a învăța la copii, educatoarea va folosi metode și procedee variate și eficiente. Astfel, preșcolarii vor fi antrenați pentru a câștiga experiențe de învățare și pentru a-și dezvolta gândirea, creativitatea, interesul pentru învățare, în sensul formării ca participanți activi la procesul de educare.

ȘCOALA ȘI MEDIUL EDUCAȚIONAL NONFORMAL ȘI INFORMAL

PROF. CREOLA MARIA SÎRBU-GUSE

Școala este unul dintre factorii de bază care ajută copilul la desăvârșirea propriei educații. Alături de familie, școala prin condițiile concrete în care se desfășoară procesul de învățare influențează personalitatea copilului. Școala și, în genere, instituțiile de educație au jucat un rol social diferit și specific în fiecare orânduire socială. Școala reprezintă instituția specializată în realizarea activității de educație, conform obiectivelor pedagogice ale procesului de învățământ, stabilite la nivel de politică a educației (S. Cristea).

În opinia lui E. Păun școala este o organizație care învață și produce învățare. Specificul ei decurge în esență din faptul că ea este investită cu funcția de a produce învățare și își structurează toate celelalte aspecte organizaționale și funcționale în această direcție. Se poate spune că într-o mare măsură întreaga „arhitectura organizațională” a școlii se supune logicii proceselor pedagogice.

Procesul de învățare poate avea loc în multe medii, nu doar în sălile de clasă. După absolvirea școlii, programele educaționale dedicate comunităților le oferă tinerilor oportunități importante pentru a-și perfecționa cunoștințele tehnologice și alte cunoștințe specifice secolului XXI în medii plăcute, care stimulează învățarea.

Prin conceptul de mediu se desemnează totalitatea factorilor de influență a activității psihice; orice factor de mediu care declanșează modificări reversibile în materie vie este un stimul. Funcție de proveniență a stimulului, la o primă delimitare se diferențiază mediul intern de cel extern. Mediul educațional școlar cuprinde totalitatea factorilor interni și externi care influențează activitatea educativă în sistemul de învățământ, fiind totodată un mediu organizațional complex, care ridică prioritar exigențe de natură psihologică și socială, atât pentru profesori cât și pentru elevi. Școala reprezintă o „unitate medială”, deoarece ea este definită atât prin delimitare spațială, cât și prin specificul activităților desfășurate în spațiul respectiv. Mediul educațional școlar determină forme de interacțiuni sociale specifice. Spre deosebire de mediul familial în care disponibilitățile comunicaționale ale adultului revin într-o măsură semnificativă copilului, acesta fiind tratat ca „unicat”, indiferent de numărul copiilor din familie, în școală el se găsește în mijlocul unui grup relativ mare, omogen sub aspectul vârstei, și află că trebuie să împartă disponibilitățile comunicaționale ale adultului, profesorul cu toți ceilalți copii.

De ce este nevoie de nonformal în educație?

Educația pentru mediu este un proces complex, de lungă durată, ce implică necesitatea mai multor factori educativi, sau mai bine zis un echilibru între educația formală, nonformală și informală. Ea trebuie începută la o vârstă cât mai fragedă și continuată de-a lungul tuturor ciclurilor de învățământ, adresându-se atât minții cât și sufletului elevilor. Mediul educațional nonformal este la fel de prețios ca și cel formal, doar că se desfășoară într-un context diferit. Contextul în care se desfășoară activitățile din acest mediu nonformal poate fi ghidat pe principii specifice, dar și prin politici europene, naționale. Educația în context nonformal are:

- activități bine planificate;
- obiective specifice clare;
- caracter exeperențial, participativ, inovativ;
- metode active, creative, interactive;
- nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și a competențelor dobândite;

Mediul educațional nonformal și informal se află într-o strânsă legătură cu școala. Pe de o parte, școala este cea care are rolul de a valorifica primele achiziții nonformale ale copiilor, dar, pe de altă parte, școala trebuie să asigure fundamentele care fac posibile educația și învățarea pe tot parcursul vieții în variate contexte. Ceea ce este de remarcat

este faptul că sistemul de învățământ din România a căutat, în ultimii ani ai secolului XX să creeze deschideri pentru interrelaționarea dintre mediul educațional formal, informal și nonformal.

Trebuie să amintim faptul că educația nonformală a fost studiată de Gallart din Argentina în 1984, care a alcătuit un program gradual căruia i-a dat numele sugestiv de "para-formal education", fiind o formă de educație inserată între orele de educație formală, rulând paralel cu aceasta și era axată în special pe categoriile: copii mici și tineri. Aceasta metodă a fost utilizată și de alte țări (Bagladesh, Mexic, Tanzania, Botswana și Ghana) mai ales prin organizații nonguvernamentale, vizând categorii discriminate în general: copii ai străzii, islamici sau cei care aveau nevoie de educație acasă (copii cu dizabilități. În 1991 Caron G. și Carr-Hill au propus termenul de "non-formal education" incluzând pe lângă "para-formal education" și alte trei categorii: educația "populară", activități pentru dezvoltarea personală și traininguri profesionale, aceste categorii s-au născut din studii realizate în Argentina, Canada, Ungaria, Uniunea Sovietică. Educația maselor sau "populară" are ca țintă categoriile defavorizate, educația de tip "learning by doing" (educația prin practică), adaptarea unor informații la nevoile și posibilitățile educatului.

În procesul educativ nonformal întâlnim câteva etape: organizarea, implementarea, monitorizarea și informarea. Activitățile desfășurate în cadrul mediului nonformal au multiple avantaje. Psihologii sunt de părere că elevii, care în timpul procesului de învățământ sunt implicați în activități de voluntariat (dezvoltă abilități empatice, spirit de echipă, comunicare, adaptare), au o mai bună inserție pe piața muncii, au o rată mică de abandon școlar, sunt extrovertiți, comunicativi, persuasivi, loiali și încrezători. Implicarea în activități nonformale are multiple beneficii, de aceea noi, profesorii, trebuie să urmărim valențele mediului educațional nonformal și să trecem dincolo de caracterul formativ al educației. Sintagma educației nonformale datează într-un discurs internațional despre educație încă de la sfârșitul anilor '60 și începutul anilor '70, fiindu-i asociată conceptul de „învățare pe tot parcursul vieții”.

Când ne referim la mediul educațional nonformal ne gândim la activități organizate în afara sistemului formal, deja existent, la activități care răspund nevoilor de învățare ale unui grup, activități realizate în paralel cu sistemele principale de educație.

Conținutul mediului educațional nonformal se bazează pe teoria și practica unora dintre marii gânditori în domeniul educației din vremurile noastre: Paolo Freire, Howard Gardner, David Kolb. La baza acestui concept stă o metodă participativă.

Obiectivele pedagogice specifice educației nonformale completează resursele educației formale la nivelul unor coordonate "de vocație" așa cum precizează Viviane Landsheere: sprijinirea elevilor, studenților, adulților etc. cu șanse speciale - minime-maxime, de reușită școlară, profesională etc; stimularea dezvoltării personalității elevilor, studenților etc. și a comunității educative locale, la niveluri de performanță și de competență superioare, relevante în plan intelectual, moral, tehnologic, estetic, fizic;

valorificarea adecvată a strategiilor de proiectare–realizare a acțiunilor (de formare și de perfecționare profesională;

de organizare a timpului liber; de alfabetizare funcțională a grupurilor sociale defavorizate.

În ceea ce privește desfășurarea educației nonformale, L. Srinivasan (1985) distinge patru mari opțiuni metodologice generale: centrată pe conținuturi (sănătate, planing familial, formare agricolă); centrată pe probleme ale vieții cotidiene; centrată pe conștientizare (în vederea cunoașterii și respectării drepturilor și libertăților individuale); educație umanistă (cultivarea unei imagini corecte despre sine, a încrederii în capacitățile de inițiativă, de creație, de decizie. Mediul educațional nonformal vine în completarea mediului educațional formal, însă cu o abordare puternic individualizată pe nevoile și interesele educabililor și se desfășoară în afara sistemului de învățământ.

Educația nonformală le oferă tinerilor posibilitatea de a dezvolta valorile lor, abilitățile și competențele, altele decât cele dezvoltate în cadrul educației formale. Aceste competențe (numite "soft skills"), includ o gamă largă de competențe interpersonale, cum ar fi: spirit de echipă, de organizare și de gestionare a conflictelor, conștientizare interculturală, leadership, planificarea, organizarea, coordonarea și rezolvarea problemelor practice, abilitățile, munca în echipă, încrederea în sine, disciplina și responsabilitatea. Ce este special la acest tip de educație este faptul că indivizii, participanții sunt actorii activ implicați în procesul de învățământ/învățare. Educația "non-formală" nu este nestructurată, procesul de învățare non-formală este proiectat în așa fel încât creează un mediu în care cursantul este propriul arhitect în dezvoltarea competențelor sale, după principiul: "Oamenii pe primul loc. Dacă dorești un an de belșug, cultivă cereale, dacă dorești zece ani de prosperitate plantează copaci, dacă dorești o sută de ani de prosperitate, crește oameni!" Educația nonformală este o problemă de politică, dezbateri, deoarece nu a fost acceptată de către unele țări din sudul Europei sau nu este recunoscută în același mod în fiecare țară. Indiferent de numele care i-a fost dat, este cu siguranță un element esențial, un instrument de învățare pe tot parcursul vieții. Dr. Pasi Sahlberg în "Construirea de poduri pentru învățare" Recunoașterea valorii educației non-formale în activitatea Tineretului" precizează că educația nonformală trebuie să fie:

- Voluntară;
- Accesibilă tuturor;
- Un proces organizat, cu obiective educaționale;
- Participativă și centrată pe elev;
- Centrată pe învățarea deprinderilor de viață și pregătirea pentru o cetățenie activă ;
- Bazată pe implicarea atât individuală, cât și de grup ;
- Globală și orientată spre progres;
- Acțiunea începe de la nevoile participanților și pe baza experienței lor.

Calitatea educației nonformale este în strânsă legătură cu realizarea următoarelor finalități:

- să lărgască și să completeze orizontul de cultură, îmbogățind cunoștințele din anumite domenii;

- să creeze condiții pentru desăvârșirea profesională sau inițierea într-o nouă activitate; să sprijine alfabetizarea grupurilor sociale defavorizate;
- să contribuie la recreerea și la destinderea participanților precum și la petrecerea organizată a timpului liber;
- să asigure cadrul de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor.

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;
- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil, mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor prin gama largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;
- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi;
- formarea capacității organizatorice, de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;
- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

În ceea ce privește efectele mediului educațional nonformal știm că acestea sunt de lungă durată deoarece informația este reținută fără stres și printr-o metodă distractivă pentru copii, spun specialiștii. Tot mai multe metode de educație nonformală încep să apară și în sistemul educațional românesc. Expert în educație, Ștefan Pălărie, de la Școala de Valori, a explicat că mediul educațional nonformal se face prin joacă, într-o atmosferă prietenoasă și plină de energie. Și psihopedagogul Aura Stănculescu spune că educația nonformală se realizează fără stres, nu există constrângeri, fiind durabilă pentru că se face doar în conformitate cu dorințele copilului, la inițiativa lui și dezvoltă imaginația, creativitatea și spontaneitatea. Psihologul Diana Ioaneș vine în completare, spunând că educația formală trebuie îmbinată cu cea nonformală pentru a le asigura copiilor un aport echilibrat de informație.

Legea Educației Naționale din 2011, în articolul 328, punctul 2, reunește cele trei medii educaționale într-un concept de educație permanent, care,, reprezintă totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană pe parcursul vieții în contexte formale, nonformale și informale, în scopul formării sau dezvoltării competențelor dintr-o multiplă perspectivă: personală, civică, socială ori ocupațională. Mediul educațional nonformal, în mod evident contribuie la dezvoltarea personală și profesională a individului, mai rapid și mai flexibil decât mediul formal, datorită faptului că nonformalul completează achizițiile din sistemul formal, vizând cu precădere latura lor practică, exploratorie în concordanță cu interesele și dorințele participanților. Mediul educațional nonformal nu are caracter obligatoriu, este important să amintim faptul că școala, ca agent educațional și

parte a sistemului național de învățământ, organizează ea însăși diferite acțiuni nonformale, cunoscute de obicei, sub forma activităților extracurriculare. Astfel, fiecare unitate de învățământ are un responsabil al acestor activități, care le planifică și ține cont de organizarea lor.

Avem în vedere faptul că sistemul educațional românesc se află în proces de reinventare prin introducerea unor lecții dar și activități cu caracter mai puțin formal în demersul didactic. Știm că în anul 2011 a fost creat cadrul normativ pentru desfășurarea în timpul anului școlar a săptămânii „ȘCOALA ALTFEL”, program care se dorește a construi o punte de legătură între sistemul formal de învățământ și mediul educațional nonformal prin proiectarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea de activități extrașcolare. În cadrul activităților nonformale, imaginația elevilor poate să colinde locuri neumblate, încărcate de cunoștințe ce așteaptă să fie descoperite și să fie îmbinate creativ în lucrările lor.

Educația nonformală oferă un câmp motivațional mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare a personalității elevului, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, astfel într-o expansiune cantitativă greu controlabilă. Ea este accesibilă tuturor, este caracterizată de adaptabilitate, nu impune restricții sau condiționări. Ea oferă perspective și oportunități pe plan personal, cât și profesional, completează chiar unele lacune din activitatea școlară.

În cadrul activităților nonformale, imaginația elevilor poate să colinde locuri neumblate, încărcate de cunoștințe ce așteaptă să fie descoperite și să fie îmbinate creativ în lucrările lor.

Educația nonformală oferă un câmp motivațional mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare a personalității elevului, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, astfel într-o expansiune cantitativă greu controlabilă. Ea este accesibilă tuturor, este caracterizată de adaptabilitate, nu impune restricții sau condiționări. Ea oferă perspective și oportunități pe plan personal, cât și profesional, completează chiar unele lacune din activitatea școlară.

TRAUMATISMUL PSIHIC - O AMENINȚARE PENTRU SĂNĂTATEA MINTALĂ A COPILULUI

PROF. ILEANA LASTOVIETCHI

În viața familiei se pot ivi situații grave, capabile să lezeze profund sănătatea mintală a copilului, să deschidă o adevărată breșă în climatul de securitate și în cel afectiv al copilului.

Principalul traumatism psihic rezultă din dezagregarea familiei, din conflictele care pot duce la despărțirea părinților. Copilul rămas numai cu unul din părinți, poate fi serios handicapat în dezvoltarea lui mintală.

Separarea totală a copilului de ambii părinți constituie o lovitură și mai gravă, nefericita situație punându-și din greu amprenta pe sănătatea mintală chiar dacă s-a produs încă din primele luni de viață.

Rezultă că, stabilitatea familiei formează o premisă esențială în dezvoltarea armonioasă a copilului în prevenirea tulburărilor psihice care, pot ajunge până la a-l transforma într-un dezrădăcinat, chiar și într-un delinvent, viitor pensionar al instituțiilor de reeducare.

În familiile cu absența unuia sau altuia dintre părinți, perturbările adânci în formarea personalității copilului se produc mai cu seamă în situațiile în care nu se reușește ca această lipsă să fie compensată pe toate planurile – în primul rând pe cel afectiv – de persoanele sau instituțiile de copii rămase a se ocupa de îngrijirea lui.

Multiple sunt problemele unei vieți familiale care pot afecta viața copilului și, desigur, ele nu pot fi abordate decât parțial.

În situațiile de recăsătorire – după divorț sau deces – copilul este foarte sensibil și are tendința de a se identifica cu cel plecat sau dispărut. Acesta îi dă o stare de spirit de neconținută frustrare afectivă, cu toate implicațiile asupra echilibrului său nervos. Este evident că se cere o mare atenție, o pregătire prealabilă a copilului asupra viitoarei situații familiale, spre a-i sădi încredere și atașament pentru noul părinte. Cu tact, cu grijă și cu menajarea psihicului afectat al copilului, se obține treptat un climat pozitiv în familie.

O altă situație specială, este aceea a familiilor cu copii adoptați. Marea majoritate a acestora, sunt copii traumatizați psihic, suferind de efectele unor accentuate carențe afective.

Aspectul negativ intenționat are însă și un revers pozitiv, în sensul că dacă acești copii, care simt o adevărată foame de dragoste, își vor vedea satisfăcute necesitățile lor afective – situate la el pe un plan absolut predominant – ei vor putea evolua bine în noul lor mediu de viață și vor putea crește sănătoși. De aceea părinții, cunoscând această situație, se vor feri să pornească de la premisele nerealiste cu privire la copilul pe care și l-au ales. Acesta este o ființă care necesită o readaptare, proces care se realizează uneori destul de greu, mai cu seamă dacă copilul vine cu un bagaj creditor încărcat, cu tulburări nervoase sau cu unele deprinderi greșite, formate în perioada anterioară adopțiunii.

De tactul, de răbdarea și de perseverența părinților adoptivi depinde reușita privind o adaptare lină și cât mai bună a copilului în noul său cămin. Câte familii, neglijând aceste cerințe, în loc de a-și colora și îmbogăți viața cu copilul adoptat ajung la o atmosferă familială grea, plină de conflicte și de neplăceri...

În afara traumatismului psihic deosebit de grav provocat de dezorganizarea familiei prin divorț, despărțire, deces, sunt încă o serie întreagă de situații, de momente care se pot solda cu un efect dăunător asupra copilului de vârstă fragedă.

Atmosfera încordată în familie, cu certuri dese și chiar violente, coincid de obicei cu neglijarea copilului. Rezultatul acestui climat tensional, permanent încărcat, se exprimă într-o trăire afectivă, negativă a copilului: *tristețea*. Copilul se reținează parcă într-o viață interioară frământată, anxioasă. Pe fața lui, această trăire se oglindește într-o privire tristă, mereu indispusă. El zâmbește rar, râde și mai rar. Stă culcat, se leagănă singur, își suge degetele, uneori scâncește. De asemenea, el se alimentează mai greu, pierde treptat din greutate, întregul proces de creștere este afectat.

Sursele producătoare de teamă, de înfricoșare, de inhibiție sunt, la fel, generatoare ale unor traumatisme psihice de intensitate variabilă. Printre ele se numără gesturile amenințătoare, ieșirile aspre, apariția intempestivă a unor persoane străine, întâlnirea neașteptată cu animale sau vehicule, absența părinților de acasă, schimbarea frecventă a mediului familial și trimiterea copilului într-un loc nou și necunoscut pentru el (rude, o instituție de copii sau o familie străină, etc.)

O mare greșală o comit părinții și ceilalți educatori care, pentru a-l îndruma pe copil să mănânce, să se culce sau să îndeplinească o anumită funcție fiziologică, utilizează **povești și imagini dăunătoare de groază**.

De asemenea, sunt ferm contraindicate **amenințările cu „doctorul” sau cu „injecția”** care, nu numai că stârnesc groaza, dar vor constitui o piedică atunci când copilul va avea cu adevărat nevoie de asistență medicală.

Copilul care a mai fost bolnav și inerent a cunoscut unele experiențe dureroase prilejuite de întâlnirea cu medicul trebuie îndemnat să vadă în medic un prieten, să-l întâmpine cu plăcere, ca pe o persoană dornică să-l ajute, să înțeleagă că acesta îi vrea binele. Nu-i chiar ușor, dar prin colaborarea medic-părinți se obține o astfel de atitudine prietenoasă a copilului față de medic.

Este evident că, în general, copilul poate fi pus la adăpost de orice momente provocatoare de frică, ce câte o situație tensionată care survine incidental în familie, în viață.

Ba chiar se poate admite că momentele de această natură sunt sub un anumit raport utile deoarece ele îl obișnuiesc pe copil, îl „călesc” psihic pentru împrejurări de care se va lovi mai târziu, în viață.

A-l plasa permanent pe copil într-o ambianță în care abundă ieșirile nervoase, în care conflictele și momentele dramatice au devenit un „modus vivendi”, constituie, firește, un pericol pentru sănătatea lui. Psihicul său trebuie menajat la maximum.

Orice tulburare bruscă a cursului evenimentelor zilnice, orice situație nouă cu caracter tulburător poate fi amortizată, atenuată, și uneori „explicabilă”.

Sursele care pot produce manifestări nervoase, de furie trebuie luate și ele în considerare. Astfel de surse sunt satisfacerea defectuasă a necesităților fiziologice (imprimarea în timp util sau neplasarea copilului la vreme spre a-și satisface trebuințele, mâncarea fierbinte, etc.), întreruperea unor activități care produc plăcere copilului, neîndeplinirea unor dorințe, formate uneori în mod nesănătos chiar de către părinți.

E bine de știut că, la cei mici se pot declanșa adevărate crize de furie, copiate după „modelul” unor manifestări necontrolate ale părinților. Este eronată opinia acelor care își imaginează că cei mici n-ar avea capacitatea de a pricepe ce se petrece în jur, că nu înțeleg aspectele discordante, conflictele dezlănțuite în prezența lor. Ei au simț dezvoltat de imitație și unii părinți se pot trezi în fața neplăcutei surprize de a-și vedea copilul imitându-le ieșirile nervoase. Trebuie menționat că, ieșirile de acest fel pot deveni mai dese la copiii care ajung la convingerea că pot obține avantaje, că aceste ieșiri le vor fi utile ca sistem pentru a obține ceea ce doresc.

La vârstă fragedă, stările de spaimă și de furie pot fi cel mai adesea calmate cu ușurință, abătând atenția copilului în altă direcție.

Trebuie însă să prevenim pe cât posibil astfel de situații, procedând întotdeauna cu blândețe și calm, evitând în toate cazurile intervențiile brutale și amenințările.

Să nu uităm această importantă recomandare, pe care o fac medicii în toate împrejurările: **profilaxia**.

În vederea preîntâmpinării tulburărilor mintale ale copilului, este necesar să evităm orice împrejurare ce-l poate tulbura pe copil. Mai mult, dacă se observă o anumită reacție negativă, să nu trecem cu vederea, ci să înlăturăm cauza care a provocat-o, alminteri aceste reacții nervoase devin cu timpul deprinderi mai greu de remediat, iar treptat ele se înrădăcinează ca un comportament nervos, irascibil, ca o tulburare caracterială cronică. În situația din urmă, aceste manifestări devin – treptat în anii următori, dar începând chiar de la această vârstă – trăsături negative de caracter și de personalitate, se structurează într-un stil de viață care ne face adesea să vorbim despre copii nevrotici, despre tineri cu dezechilibru nervos, arțăgoși, violenți, nesociabili.

Cum putem schimba comportamentul unui copil?

Atunci când ne confruntăm cu unele probleme legate de comportamentul copilului, trebuie să ne gândim de două ori înainte de a pune în aplicare diferite metode care să-l „schimbe”. O asemenea metodă, nu este nici pe departe pedeapsa fizică.

Vă oferim câteva alternative ce pot fi folosite atunci când dorim să schimbăm sau să corectăm comportamentul copilului, exemple oferite de Autoritatea administrativă în domeniul copilului și familiei din Flandra, Belgia:

◆ **Ignorați-l !**

Puteți să ignorați copilul părăsind camera sau prefăcându-vă că nu l-ați auzit. În primă fază,

acest comportament poate continua dar cu perseverență acesta ajunge să se diminueze.

◆ **Dezaprobați comportamentul copilului însă nu și persoana acestuia!**

În loc să-l pedepsiți, puteți să vă manifestați dezaprobarea față de comportamentul lui fie prin tonul vocii, fie prin atitudine. Dezaprobați comportamentul, nu copilul.

Spuneți: „Nu cred că e bine că nu vrei să mă ajuți!” în loc de „Nu ești un copil bun”.

◆ **Lăsați copilul să suporte consecințele negative ale comportamentului său!**

Prin această metodă copilul învață care sunt consecințele faptelor sale .

Exemplu: „Te-am rugat să nu intri cu pantofii murdari pe covor! Acum în loc să ne jucăm, va trebui să curățăm împreună !”

◆ **Luați o pauză!**

Acest lucru este necesar atunci când simțiți că vă puteți pierde controlul și este un bun prilej de a vă calma, atât dumneavoastră, cât și copilul.

Este important să vă păstrați calmul și să-i explicați copilului de ce trebuie să se gândească la ce a făcut.

◆ **Luați-i un lucru care îi place sau dați-i o sarcină care nu-i face plăcere!**

Acest mod de corectare se potrivește copiilor mai mari, dar nu este recomandat pentru copiii de vârstă mai fragedă.

Este important să vă faceți înțeles și să fiți siguri că ați menționat comportamentul pe care îl dezaprobați. După ce îi aplicați copilului o măsură de corecție, este important să vă găsiți timp și pentru împăcare. V-ați supărat pentru că a făcut ceva rău, dar după aceea trebuie să fie clar că acest lucru va fi uitat. De asemenea, nu trebuie să-i reamintiți copilului episodul fără motiv.

**ÎN FIECARE AN,
VIN SFINTE SĂRBĂTORI!!!**

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE FLORII

PROF. MIHAELA FUGACIU

În ziua de Florii, oamenii duc la biserică ramuri de salcie, care sunt sfințite și puse apoi la icoane, la pomii fructiferi pentru a-i ajuta să rodească sau la ușa casei pentru a fi protejată tot anul. Conform credinței, ramurile ajută la tămăduirea bolilor, la belșug în gospodărie și sunt păstrate pe tot parcursul anului, până la următoarea sărbătoare de Florii.

Înainte de sărbătorii, fetele nemăritate din Banat și Transilvania obișnuiesc să pună o oglindă și o cămașă curată sub un păr altoit. După răsăritul soarelui, aceste obiecte sunt folosite în farmece pentru noroc în dragoste și sănătate.

De asemenea, la miezul nopții se fierbe busuioc în apă, iar dimineața fetele se spală pe cap cu această fiertură, ca să le crească părul frumos și strălucitor. Ce rămâne se toarnă la rădăcina unui păr, în speranța că băieții se vor uita după ele, ca după un copac înflorit.

În popor se mai spune că cine îndrăznește să se spele pe cap în ziua de Florii fără apă descântată și sfințită riscă să albească.

De Florii se obișnuiește să se facă „de ursită”, astfel că fetele aflau dacă se vor căsători sau nu în acel an. Mărțișorul purtat până în aceasta zi se pune pe ramurile unui pom înflorit sau pe un măceș, iar zestrea se scoate din casă, pentru aerisire.

În Duminica Floriilor, tradiția în Oltenia spune că oamenii să se ducă cu ramurile de salcie sfințite, de la biserică la pomii din curte care n-au făcut fructe în anii precedenți. Cu rămurica de salcie într-o mână și cu securea în cealaltă, omul trebuie să amenințe pomul, fluturând securea și să rostească: „Dacă nu faci (ce fruct ar trebui să faci), te tai!”

Se crede că cine înghite unul sau trei mugurași de salcie în ziua de Florii va fi sănătos tot anul și că va fi ferit mai ales de durerile de gât. Tradiția spune că e propice să se sădească pomi pentru ca aceștia să se prindă ușor și să rodească. Tradiția în Moldova spune că dacă atingi cu salcia sfințită un obiect sau un animal pregătit de vânzare se vor îmbulzi cumpărătorii la fel ca oamenii care vin, în ziua de Florii, să ia ramuri sfințite.

În Maramureș, în Duminica Floriilor, oamenii aduc la biserică ramuri înflorite de salcie, ca să fie sfințite de preoți. Acestea vor fi apoi păstrate tot anul la grinda casei. Tradiția spune că aceste ramuri de salcie vor proteja casele, animalele și oamenii.

În Ardeal, fetele nemăritate obișnuiau să facă descântece pentru dragoste în noaptea de Florii. Se luau ramurile sfințite de salcie, care se puneau în pământ, pentru a aduce rod bun holdelor. Se făceau coroane și se duceau la morminte.

Sărbătoarea Floriilor este cunoscută în Bucovina sub denumirea de Duminica Stâlparilor, iar semnele din aceasta zi sunt interpretate, în regiune, ca prevestiri pentru anul în curs. Se spune, de pilda, că, dacă de Florii ies broaștele, atunci vara va fi frumoasă.

În Dobrogea, Duminica Floriilor mai este denumită Lăzărelul sau Duminica lui Lazăr. În această zi, femeile și copiii dansează, semnificația dansului fiind renașterea vegetației.

În Muntenia, există o superstiție conform căreia oamenii nu se spală pe cap în ziua de Florii, deoarece aceasta e considerată duminica în care înfloresc copacii și, din această cauză, oamenii care-și spală părul, riscă să le albească.

Sâmbăta din ajunul Floriilor este cunoscută și ca Moșii de Florii, când se fac pomeniri pentru sufletul rudelor decedate. Ortodocșii sărbătoresc ziua de Florii ca pe una de bucurie, dar cu înțelegerea faptului că zilele care urmează, din Săptămâna Mare, sunt unele ale tristeții.

În Franța și Spania, încă din secolul al VIII-lea se păstrează obiceiul de a imita aclamațiile iudeilor “Osana!” (în aramaica este o rugăciune închinată Domnului ce înseamnă totodată și frunza de finic) la primirea lui Hristos.

Din secolul al IX-lea se păstrează obiceiul aducerii ramurilor la biserică, obicei ce s-a răspândit atât în Răsărit, cât și în Apus.

În Duminica Floriilor, bisericile sunt împodobite cu frunze de palmier în unele regiuni, sau cu ramuri de măslin, de dafin, în zonele în care acestea sunt mai des întâlnite, precum și în unele din țările mediteraneene. Alte substitute precum ramurile de arbust sunt folosite în țările nordice, sau ramurile de salcie în Rusia și în țara noastră. În unele țări sunt folosite flori dar și ramuri de conifere.

Acolo unde sunt întrebuințate ramurile de finic, acestea sunt adesea tăiate în forme diferite, în special sub forma sfintei cruci. În Grecia, după slujbă, sunt oferite de către preot fiecărui credincios o mică cruce credincios împreună cu un buchet din ramuri de dafin.

Acest buchet este numit “vaya” și va fi ținut lângă icoanele din casele credincioșilor, precum ramurile de salcie în Rusia și în România etc. Există și superstiția potrivit căreia ramurile binecuvântate nu trebuie tăiate cu un obiect ascuțit, întrucât se crede că astfel acestea pierd puterea de a păzi de rău și boli.

În Grecia și în Franța există obiceiul ca ramurile binecuvântate să fie duse în cimitir. Un studiu din 1961 arată că în Franța, Duminica Floriilor și Ziua Tuturor Sfinților sunt sărbătorile când cei mai mulți credincioși merg în cimitire pentru a se ruga pentru cei adormiți. Aici, ca și în alte țări latine, există obiceiul de a planta ramuri de arbust binecuvântate în Duminica Floriilor, la mormintele celor dragi. Tot aici, în timpul înmormântării se pune în mâna celui adormit o astfel de ramură ca o mărturie a credinței în viața de apoi. Ca o planta mereu verde, arbustului i s-a conferit acest simbolism funerar încă din vremuri pre-creștine, când le era închinat zeităților lumii subpământene Hades și Cybela.

În Rusia și în Europa Centrală, oamenii obișnuiesc să mănânce mugurii de salcie în Duminica Floriilor pentru a fi feriți de caniculă în timpul verii.

Din Carelia, o regiune majoritar ortodoxă a Finlandei, s-a răspândit un obicei în restul acestei țări: în dimineața primei zile de Paști, copiii întreabă oamenii dacă doresc să fie atinși cu o ramura de salcie, în timp ce rostesc o urare pentru sănătate, în schimbul primirii unei mici recompense din partea acelor persoane.

În Slovacia, copiii realizează pentru procesiunea din Duminica Floriilor un copac. Se crede că ramurile acestuia au proprietăți tămăduitoare. Oamenii aruncă hainele de valoare sau lucruri scumpe înaintea acestui alai și dăruiesc bani sau ouă fiecărui copil în schimbul unei coronițe. Astfel de copaci sunt împodobiți cu flori în Polonia, cu flori uscate și cereale în Lituania și Letonia, și cu mere, portocale și covrigi în Austria.

În Germania, Duminica Floriilor este numită Duminica Verde datorită florilor și ramurilor specifice.

La toate popoarele creștine pot fi întâlnite diferite obiceiuri, unele chiar similare celor de la noi, majoritatea având în prim-plan palmierul sau salcia.

MĂRȚIȘORUL ...

**MATERIAL CULES ȘI PROPUȘ DE,
PROF. ILEANA LASTOVIETCHI**

Șnurul alb-roșu care însoțește astăzi mărțișoarele este, de fapt, Mărțișorul autentic de altădată. Cele două fire răsucite nu aveau atașate obiecte la începuturile sale. Specialiștii etnografi ne explică de ce mărțișorul este alb și roșu.

Mărțișoarele sunt simboluri ale renașterii naturii odată cu venirea primăverii și au rol de talismane. Primul mărțișor, a fost șnurul împletit din fir alb și negru, cel din urmă fiind înlocuit în timp cu un fir roșu, culoare care protejează de rele și exprimă iubirea în credința populară. Albul, la rândul său, semnifică puritate și energie.

O altă simbolistică a șnurului bicolor este aceea că albul reprezintă iarna, iar roșul, vara. Pe de altă parte, roșul ar fi putut înlocui negrul pentru a aduce aminte de anumite sacrificii.

„Șnurul este mai important decât obiectul atașat lui. Acesta este mărțișorul autentic“, spune Virgil Nițulescu, directorul Muzeului Țăranului Român din Capitală.

La începuturile sale, șnurul se realiza din două fire răsucite de lână. În credința populară, Baba Dochia ar fi fost cea care ar fi tors firul, în timp ce urca cu oile la munte. Așa cum ursitoarele torc firul vieții copilului la nașterea acestuia, la fel și Baba Dochia toarce firul unui nou an, care debutează primăvara.

Mărțișorul era primit de copii, băieți și fete, de la părinți, în dimineața zilei de 1 martie. Aromânii puneau mărțișorul în piept sau la mână în seara zilei de 28 sau 29 februarie. Oamenii credeau că mărțișorul îi ferește de boli și de deochi, că vor avea noroc în dragoste și vor fi mai înstăriți. Altfel spus, el este un talisman care apără de rele pe tot parcursul anului. Primele obiecte atașate șnurului bicolor au fost monedele de aur și argint. Au urmat apoi mici bijuterii, de obicei din argint, și mult mai târziu au apărut mărțișoarele din lemn și din cânepă. În tradiția populară, aducătoare de noroc sunt mărțișoarele care au formă de trifoi. Inima este simbol al iubirii, iar ancora – al credinței.

adevărul.ro

MĂRȚIȘORUL

PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI

Din bătrâni se povestește,
Că-n toți anii negreșit,
Mărțișorul dă de veste:
Primăvara a sosit!

Noi, de el ne bucurăm,
Îl avem ca talisman,
Și cu mult drag îl purtăm,
Primăvara, an de an!
Alb cu roșu, împletit,
Pe toți ne înveselește,
Mărțișorul cel vestit,
De străbuni ne amintește!

PAGINA ISTETILOR

PROF. ALEXANDRA CONSTANTINESCU

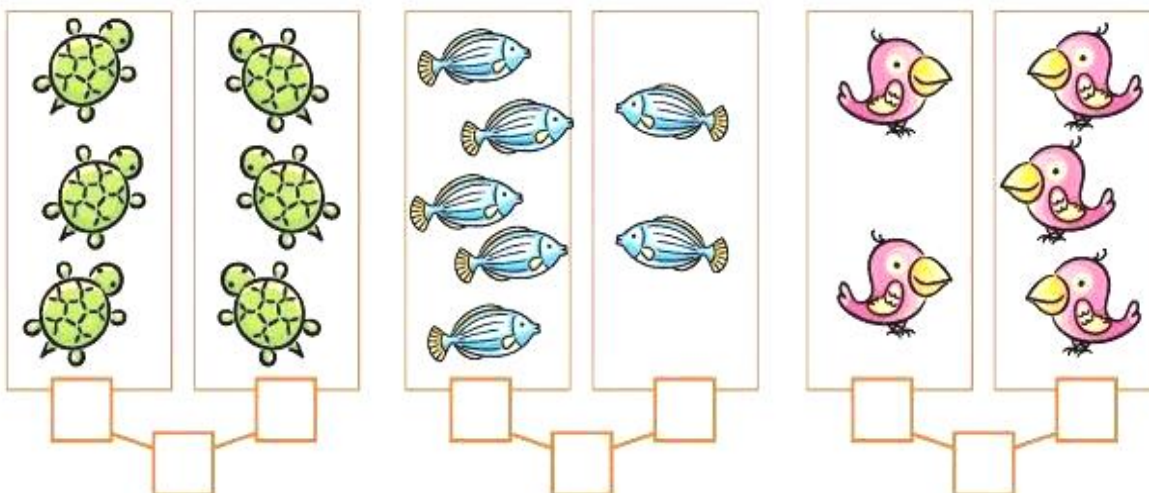
1

Încercuiește animalele pe care le putem ține în casă. Descrie cum ai avea grijă de un prieten necuvântător.

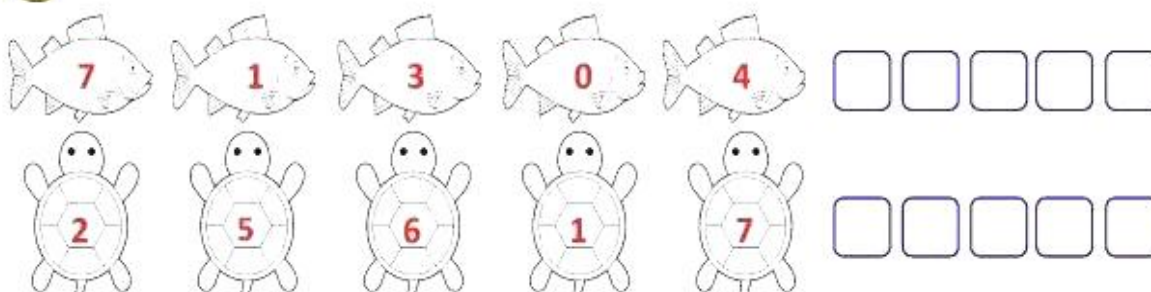
2

Câte animăluțe de fiecare fel sunt la magazinul de animale?

3

Ordonează crescător numerele scrise pe peștișori și pe broscuțe.

PAGINA ISTETILOR

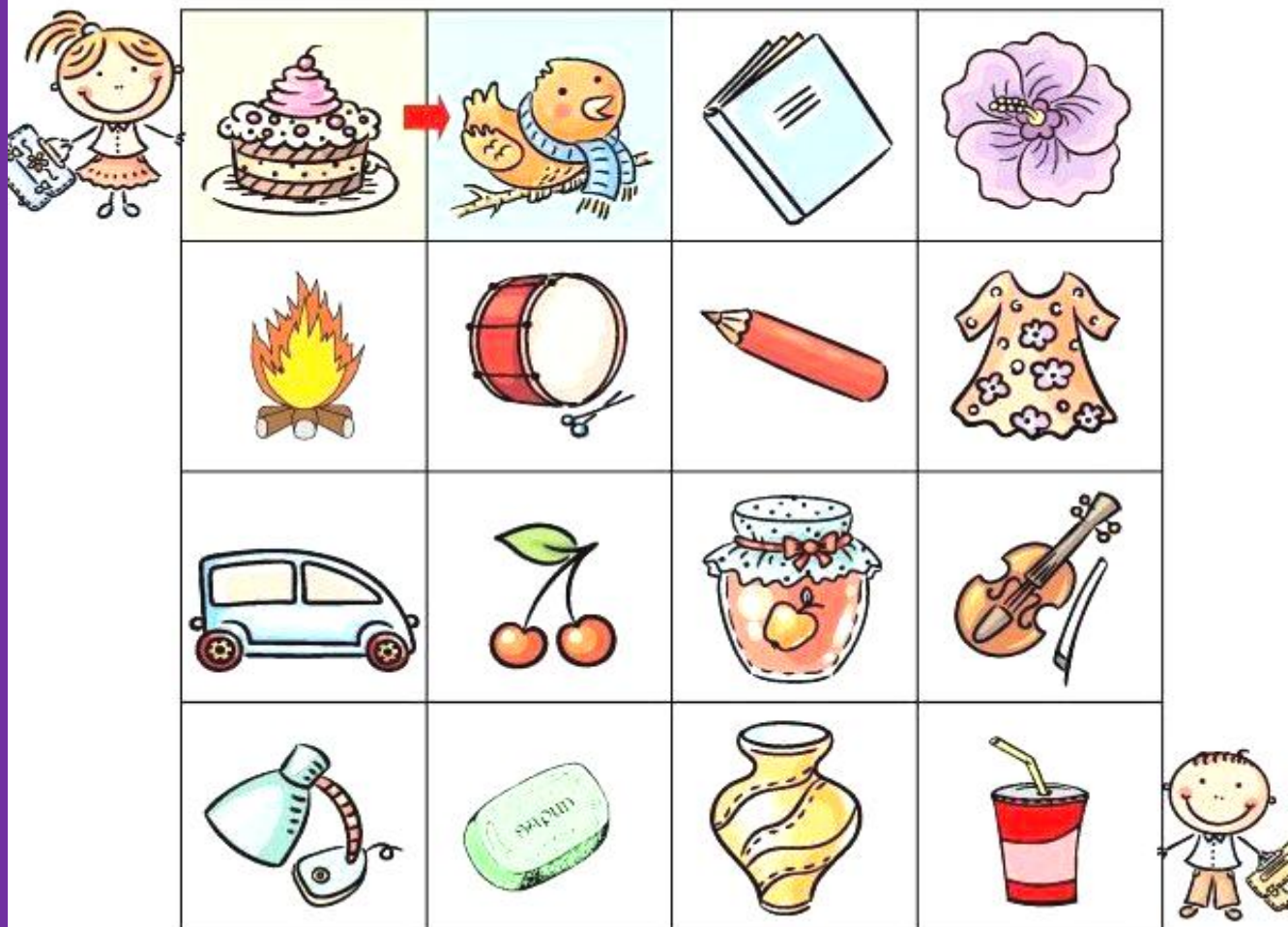
PROF. ANA-MARIA BÎZDOACA

54

- 1
- Recunoaște părțile corpului omenesc și spune ce rol au.
 - Colorează cele cinci organe de simț.

- 2
- Ajut-o pe fetiță să ajungă la prietenul ei, colorând doar casetele în care se află elemente ce pot fi simțite prin *gust* (cu galben) și *auz* (cu albastru).

PAGINA ISTETILOR

PROF. ALEXANDRA CONSTANTINESCU

1

Ursul vrea să prindă pește
Și pe 1 folosește.
Leagă firul de un băț
Și gândește la ospăț!

1 Privește imaginile și descrie ceea ce vezi.

2 Desenează mai puține picături de ploaie decât nori.

3 Desenează tot atâtea mere câte coșuri sunt.

4 Recunoaște cifra 1 și încercuiește-o.

0 2 1 7 A 2 M 1 0

5 Scrie, după model, cifra 1.

1	1																		
1	1																		
1	1																		

PAGINA ISTETILOR

PROF. ANA-MARIA BÎZDOACA

1. Scrie numărul de silabe corespunzător cuvântului din imagine.

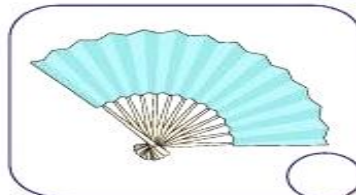
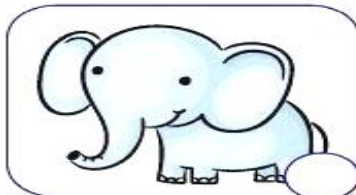

2. Colorează bulina din dreptul imaginilor a căror denumire începe cu sunetul indicat.

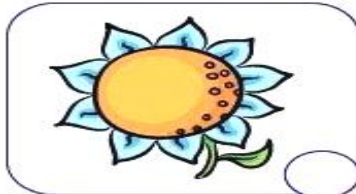
A

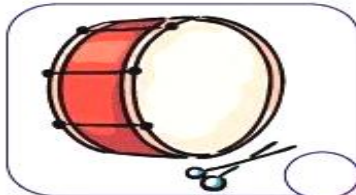
E

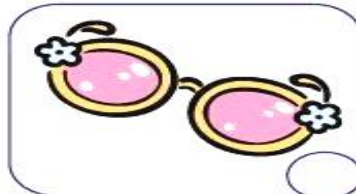
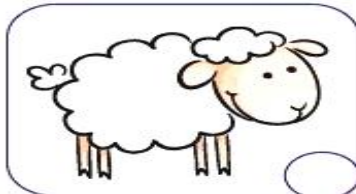
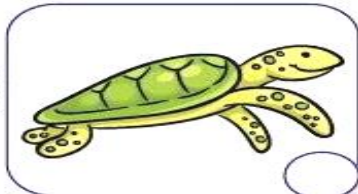
I

M

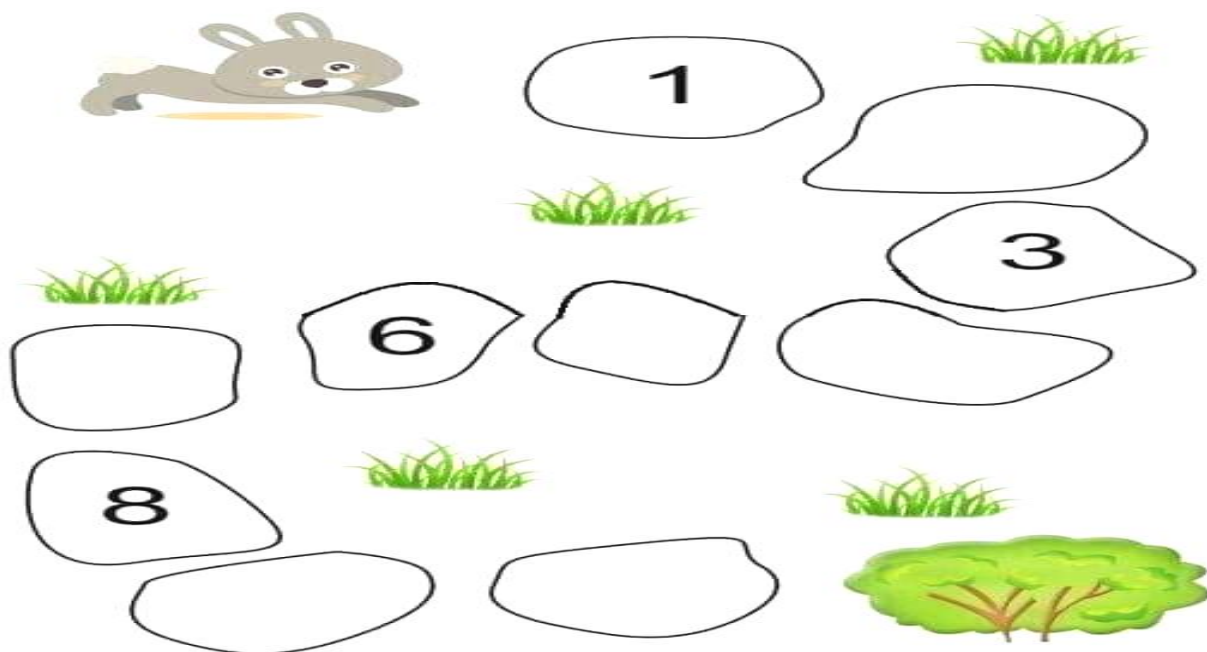

O

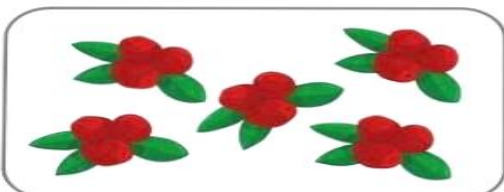
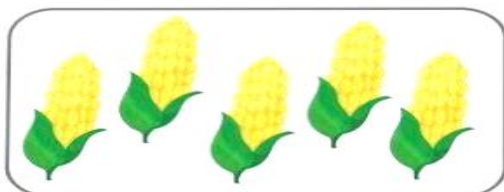
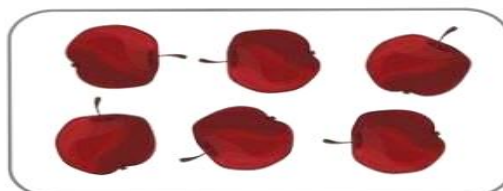
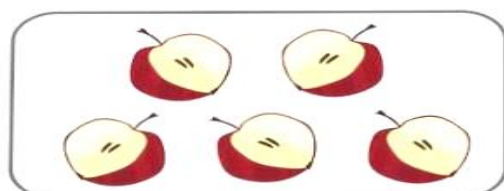

1. Ajută iepurașul să găsească drumul spre pădure și completează cifra care lipsește!

2. Completează căsuța cu semnul corespunzător.

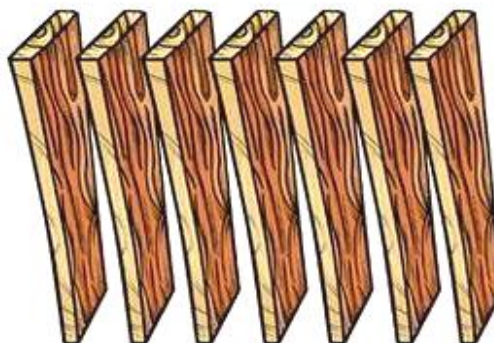
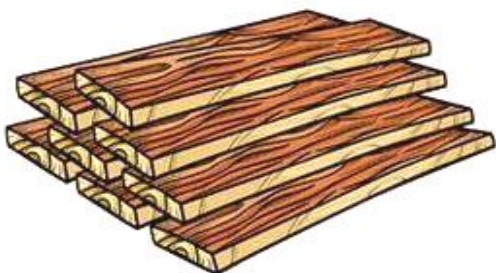
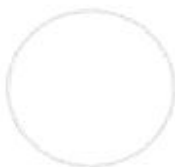

PAGINA ISTETILOR

PROF. ANA-MARIA BÎZDOACA

58

COMPLETEAZĂ
CĂSUȚA CU
SEMNL
CORESPUNZĂTOR!

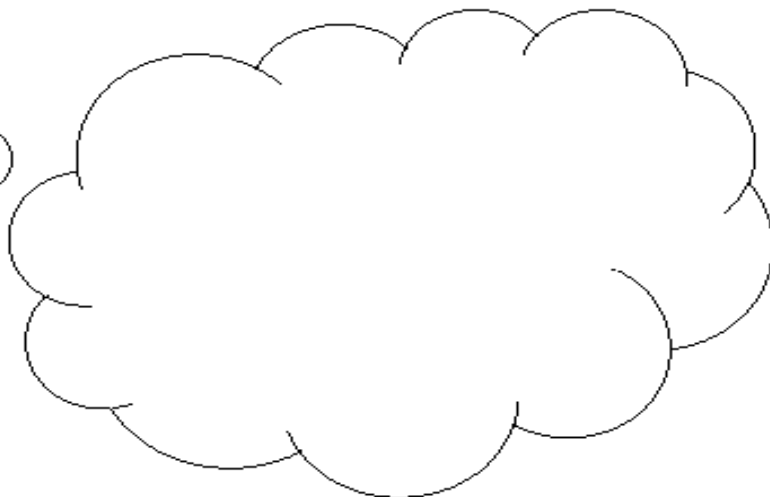

PAGINA ISTETILOR

PROF. IOANA OTILIA MERCUREAN

59

✓ Bifează cu un „x” casa care îți place! Fii un bun arhitect și desenează casa visurilor tale!

✓ Colorează grădinarul, taie cu o doctorul și încercuiește poștaşul!

BANANA- INFORMAȚII INTERESANTE ȘI CURIOSITĂȚI

MATERIAL CULES DE,
PROF. MARIA AUGUSTINA JUREBIE

Probabil cel mai popular și cel mai cunoscut fruct tropical, **banana**, este considerat un „fruct pentru toți” și este un extrem de hrănitor.

Iată câteva dintre cele mai uimitoare informații despre banane. Este foarte probabil să știți deja unele dintre aceste fapte, dar fiți siguri, multe dintre ele vă vor surprinde.

✚ Informații rapide despre banane:

- ✓ Bananele sunt **bogate în vitamina B**.
- ✓ Banana este un fruct bogat în calorii (90 de calorii la 100 grame).
- ✓ **India este cel mai mare producător de banane din lume.**
- ✓ Sunt **bogate în minerale** precum potasiu, magneziu și fosfor.

✚ Curiozități interesante despre banane:

- ✓ În unele culturi (în special în Japonia) se folosește fibra din planta de banana pentru a realiza țesături și uneori chiar hârtie.
- ✓ Bananele au un conținut scăzut de calorii și nu au grăsimi, sodiu și nici colesterol. Conțin vitamina C, potasiu, fibre și vitamina B6.
- ✓ Puteți folosi interiorul unei coji de banană pentru a curăța și lustrui pantofii din piele.

- ✓ Bananele nu cresc de fapt pe copaci – cresc pe plante care sunt clasificate oficial ca o iarba (nu este surprinzător, este cea mai mare iarba din lume). Sunt din aceeași familie ca crinii, orhideele și palmierii.
- ✓ India produce mai multe banane decât oricare altă țară de pe planetă, reprezentând aproximativ 28% din cultura mondială. China este numărul doi, cu 10%.
- ✓ Bananele plutesc în apă, la fel ca merele și pepenele verde.
- ✓ Denumirea științifică pentru banane este *Musa Sapientum*, care înseamnă „fruct al înțelepților”.
- ✓ Frecarea unei coji de banană pe frunte vă poate ajuta la vindecarea unei dureri de cap.
- ✓ Bananele sunt în mod natural ușor radioactive (datorită conținutului lor de potasiu), dar nivelul radiațiilor nu este suficient de ridicat pentru a provoca daune. Dacă se consuma banane în cantități mari, potasiul poate deveni toxic.
- ✓ Peste 100 de miliarde de banane sunt consumate în fiecare an în lume, ceea ce-l face a fi cel de-al patrulea produs agricol cel mai popular.

CURIOZITĂȚI DESPRE FRUCTE

MATERIAL CULES DE,
PROF. IOANA OTILIA MERCUREAN

FRUCT – produs care apare și se dezvoltă din pistilul unei flori. Oamenii cultivă multe plante pentru fructele lor bogate în vitamine. Fructele sunt sursă de vitamine, au o bogată valoare nutritivă, terapeutică:

Vitamina C – prune, struguri, măceșe.

Vitamina A – prune, mure.

Vitamina P – struguri, mere, pere, mure.

Glucide – mere, pere, prune, struguri, măceșe.

Proteine și lipide – alune, castane, nuci.

Fructele pot fi grupate în mai multe categorii:

- fructe cu semințe mari: mere, pere, gutui;
- fructe cu sâmburi: prune, caise, piersici, cireșe, vișine;
- fructe cu coajă tare: nuci, alune, castane comestibile;

- fructe cu semințe mici: struguri, căpșuni, fragi, zmeură, mure, coacăze, afine, agrișe ;

- fructe citrice: portocale, lămâi, mandarine, grepfrut ;

- alte fructe: pepene verde, pepene galben, banane;

Fructele se pot consuma:

- În stare proaspătă : pentru ca să putem beneficia de toate calitățile lor nutriționale și senzoriale .

- Prelucrate și conservate : pentru perioada anului deficitară în fructe datorită schimbării anotimpurilor .

- Merele consumate înainte de culcare ,aduc somnul mai repede și „spală” dinții, menținându-i în condiții bune .Coaja trebuie consumată odată cu fructul pentru că vitaminele se află în ea .

- Fructele pot fi consumate crude sau ca preparate culinare, fiind apreciate în alimentația omului pentru conținutul lor în minerale ,vitamine și alte substanțe care asigură o funcționare foarte bună a organismului omenesc .

- Fructele se spală bine și pot fi consumate proaspete și sub formă de preparate : sucuri, compoturi, siropuri ,gemuri, prăjituri ,înghețate etc.

- Fructele trebuie consumate în toate anotimpurile și de toate felurile pentru că fiecare fruct conține vitamine și substanțe utile pentru organism.

- Fructele uscate conțin la fel de multe vitamine ,dar mai puține minerale decât cele proaspete .

- Sucuri de fructe, compoturi și alte preparate au o cantitate mult mai mare de vitamine și minerale în raport cu fructele proaspete .

ȘTIAȚI CĂ :

- Merele ajută la sporirea capacității de a învăța, conțin fosfor, stimulează pofta de mâncare și digestia .

- Ceaiul de mere îndulcit cu miere de albine (zahăr) este folosit în combaterea răcelii, durerilor de gât și tusei .

- Mărul este un aliment și un medicament natural foarte prețios . La sate, când cineva taie un măr bătrân, trebuie să planteze și locul lui altul tânăr .

- Mărul și părul sunt originari din zona temperată europeană și asiatică .

- Gutuiul este originar din sud-vestul Asiei .

- Caisul și piersicul sunt aduși la noi în țară din China .

- Prunul este originar din Asia Mică

- Cireșul este originar din zona dintre Marea Neagră și Marea Caspică .

DE CE FRUCTELE AU VIERMI ?

Primăvara, unele insecte înțepă coaja dulce a fructelor încă verzi și lasă acolo ouăle lor. După un timp, din aceste ouă foarte mici se nasc viermii, care trăiesc în miez. Când fructele se coc și cad pe pământ, viermii ies din fruct.

- 1) Miezul ei e de mâncat,
Coaja doar de aruncat.
Și în sac se pot păstra
Sparte, doar, se pot mânca
(Nuca)

- 2) Ciucur verde sau roșcat
Pe arac șade-agățat,
Cine este, ați aflat?
Boabele ca de mărgele
În ciorchini se arată ele.
Must și vin din ele fac,
Cui îi dai, pe loc îi plac.
(Strugurele)

- 3) Pepenașul cel gălbui
Are puful ca de pui.
Dintr-un pom căzu acum.
Toamna o aduc în casă,
De Crăciun e la fereastră.
(Gutuia)

- 4) Are o față rotunjoară,
Jumătate îmbujorată,
Jumătate luminată
Cu mustăți și cu codiță,
Are și o frunzuliță.

(Mărul)

- 5) Fructele ce le-am văzut,
Biberoane le-au crescut.
Le găsești crescute –n pom
Chiar dacă au biberon.

(Pere)

- 6) Sunt micuțe, acrișoare,
Toamna la fierț se pun,
Mama face bun magiun.

(Prunele)

- 7) E cam galbenă și acră,
Și o storci în ceai pe dată.
Mama rade și din coajă,
Prăjitura o ornează
Și mai pune-n aluat
Căci e doar mai aromat.

(Lămâia)

- 8) Ce-o fi oare, ce-o fi oare?
Un rotund cu coaja amară
Portocaliu de culoare.
Crește –n țări îndepărtate
De copii e căutată
O mănânci cu mare drag
Căci e soră cu lămâia
Și o cheamă...

(Portocala)

9) De prin țări îndepărtate
A sosit la noi îndată.
Îmbrăcată-n puf de pui,
Dar cu pielea mai bronzată
Și cu miezul cam vierzui
Și semințele hai-hui.

(Kiwi)

10) Stă cu platoșă la masă
Zici că este dus de acasă
Solzii mari și maronii
Apără miezul să știi
Care-i galben și gustos
Și se cheamă...

(Ananas)

FLORI DE PRIMĂVARĂ - GHICITORI CU RIMĂ

Albe capete plecate,
gingașe și parfumate,
apărem când e mult soare
și ne numim I _ _ _ _ _.

Nu am miros, sunt scund,
alb și cam plăpând.
Capul mi-e un clopoțel
și mă cheamă g _ _ _ _ _.

Numele meu e z _ _ _ _ _
și mă place mult albina.
Am în dressing rochii mii
albe, roz, liliachii.

Suntem movi și delicați,
ușor dulce parfumați.
Rimăm cu „fluturași”
și ne cheamă t _ _ _ _ _.

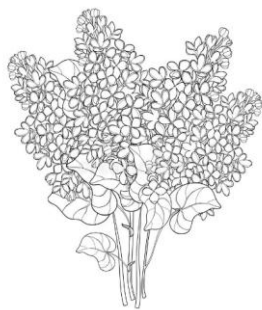
Mă cheamă t _ _ _ _ _ sau roză;
ies mereu bine în poză.
Din petala mea untoasă
faci dulceață savuroasă.

Am floare mare, colorată,
ca o cupă ea arată.
N-am miros, dar am ținută
și sunt foarte cunoscută.
Hai, ghicește, nu mai sta!
Sunt eleganta l _ _ _ _.

Alb, lila sau violet,
Am parfum și sunt cochet.
Eu sunt floare de copac
și am numele l _ _ _ _.

Alb, lila sau violet,
Am parfum și sunt cochet.
Eu sunt floare de copac
și am numele l _ _ _ _.

El e cel ce-a ascultat
 Și-n cuptor s-a furișat
 Iar când mama a venit
 Iute-n brațe i-a sărit.
 Ghici, ghici cine este?
 (IEDUL CEL MIC)

Pe cărare tot mergând
 A-ntâlnit lupul flămând.
 De sfatul mamei a uitat
 Și greșeala a costat!
 Ghici, ghici cine este?
 („SCUFIȚA ROȘIE”)

A avut o coadă lungă,
 Lungă, mare și stufoasă
 Și o mai avea și astăzi
 Dacă nu se lăcomea
 Să prindă pește mult din baltă
 Precum vulpea l-a învățat!
 Ghici, ghici cine este?
 („URSUL PĂCĂLIT DE VULPE”)

E un personaj vestit
Dintr-o poveste a venit
Și-a pedepsit fără de veste
Tot un lup dintr-o poveste!
Ghici, ghici cine este?
(VÂNĂTORUL)

Lupul rău m-a păcălit
Crezând că-i nepoata mea
Înăuntru l-am poftit
Și pe loc m-a și-nghițit!
Ghici, ghici cine este?
(BUNICA – „SCUFIȚA ROȘIE”)

Sub covată s-a băgat
Iar când lupul a strănutat
Sănătate i-a urât!
Ghici, ghici cine este?
(IEDUL CEL MIJLOCIU)

Povețe bune eu i-am dat
Să nu stea cu nimeni la sfat,
La bunica repede s-ajungă
Că-i bolnavă și bătrână!
Ghici, ghici cine este?
(MAMA – „SCUFIȚA ROȘIE”)

Bărboși și de mulți ani cărunți,
Cei 7 se întorceau din munți.
(„ALBĂ CA ZĂPADA”)

A fost odată un cocoș
Ce s-a întors bogat la moș.
(„PUNGUȚA CU DOI BANI”)

Într-un basm cu – a fost odată,
Știți voi cine a purtat,
Cizmulițe, ca să-i poată,
Fi cuvântul ascultat?
(„MOTANUL ÎNCĂLȚAT”)Â

Cine merele de aur,
Le-a păzit să nu le fure,
Păsări cu aripi de-aramă?
(„PRÂSLEA CEL VOINIC ȘI MERELE DE AUR”)

Și-a venit și găinușa,
Ca să ouă mărgelușă.
(„PUNGUȚA CU DOI BANI”)

Caprele de bucurie,
Hora mare au pornit,
Și vor fi jucând și astăzi,
Dacă n-or fi obosit.
(„CAPRA CU TREI IEZI”)

Doi s-au zbguit și au construit
Case fără var, case vai și-amar!
Numai unul a muncit,
Casă bună și-a clădit.
Și a lui a rezistat
Lupul nu l-a înșăcat.
(„CEI TREI PURCELUȘI”)

De cel mic n-a ascultat,
După ușă s-a ascuns,
Și zăvorul el a tras!
Ghici, ghici cine este?
(IEDUL CEL MARE)

Cine-i puișorul care
Fundă roșie la gât are
Și-i frumos și alintat
Și cuminte și curat?
(„PUIȘORUL MOȚAT”, DE ELENA FARAGO)

Cine e cățelul care
Nu mai fură din cuibare
Ouă albe și lucioase
De la găinușe grase?
Pentru dânsul un dezvăț
„Fără mătură și băț”
Gospodina cea cuminte,
I-a dat un ouț fierbinte.
(„ZDREANȚĂ”, DE TUDOR ARGHEZI)

Lipa-lipa-n zori de zi
Eu, fălosul, - ca să știi-
Am dorit să fac paradă,
Însă nu mi-a fost cu șagă:
Peste pod când am trecut
Mi-am pierdut al meu papuc...
Știe-ntreaga găscărimă
C-am pățit mare rușine
Și am păgubit, se știe,
Patru lei din pălărie...
Spune, dragă copilaș,
Cine oare-i păgubaș?
(GÂSCANUL DIN „POVESTEA GÂȘTELOR”, DE GEORGE COȘBUC)

Năzdrăvanul de cocoș
A fugit de lângă moș,
Iar pe drum, lângă-o căruță
A găsit el o (punguță)
Știu copiii năzdrăvani:
E punguța cu doi.
(COCOȘUL DIN „PUNGUȚA CU DOI BANI”, DE ION CREANGĂ)

Dragi copii, de m-ascultați
Îmi veți spune imediat
Cine-i personajul care
A furat de la cocoș
O punguță pe cărare
Ce era doar pentru moș?
(BOIERUL DIN „PUNGUȚA CU DOI BANI”, DE ION CREANGĂ)

Sunt insecta hărnicuță.
Toată ziua treabă fac,
Greierașu-mi cere boabe,
Însă eu îi vin de hac:
- Greierașule drăguț,
Pune mâna și muncește!
Nu mănâncă nicio boabă
Lumea care lenevește.

(FURNICA DIN „BALADA UNUI GREIER MIC”, DE GEORGE TOPÂRCEANU)

71

Sunt vestitul muzicant
Pintenat, frumos, gușat,
Și cu-ai mei prieteni buni
Pe tâlhari i-am speriat.
Astăzi eu sunt fericit,
Încântat și mulțumit
Cu măgar, câine, pisică
În căsuța noastră mică.

(COCOȘUL DIN „MUZICANȚII DIN BREMEN”)

ISSN 1841 – 8910